

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Det Grønne Råds møde

Onsdag den 6. marts 2024

DET GRØNNE RÅD

1. Opfølgning på referat fra sidste møde (d. 29. nov. 2023)
2. **Kongelunden – seneste nyt** v/Line Willacy, projektleder på udviklingsplanen for Kongelunden, samt Lotte Pape, kommunikationsansvarlig.
3. **Udfordringer i fremtidens fysiske planlægning af vores fælles natur** v/Anders Barfod, AU
4. **Status på Naturområdet / Natura 2000** v/Lene Vinther Larsen
5. **Meddelelser og orientering** v/Lene Vinther Larsen
6. **Orientering fra Rådets medlemmer**
7. Evt.

Det Grønne Råd

Line Willacy
Kongelundens Sekretariat
6. Marts 2023

- 1 **Aktuel status**
- 2 **Fan Plaza**
- 3 **Arealer syd for Jydsk
Væddeløbsbane**
- 4 **Kongeruten**
- 5 **Evt.**

Aktuel status

Aktuelle beslutninger

Endelig **udviklingsplan** godkendt 22. november 2023 – **tak for jeres høringsbidrag.**

- Parkering på JVBs inderareal udgår
- Mindre tekniske justeringer

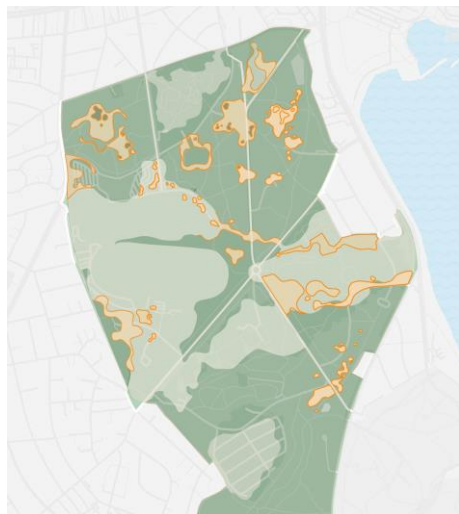
Lokalplan 1203 for Nyt Stadion godkendt 6. november 2023

Budgetforlig 2024-27

- Grøn mobilitetsplan
- Shuttlebusplan
- Fokus på klima

Fem strategiske lag

Natur og landskab

Skovens rum sætter rammen for udviklingen

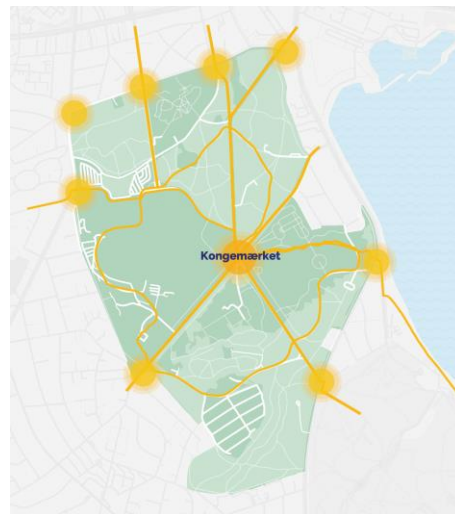
1

Infrastruktur

Et fredeligt og sammenhængende landskab

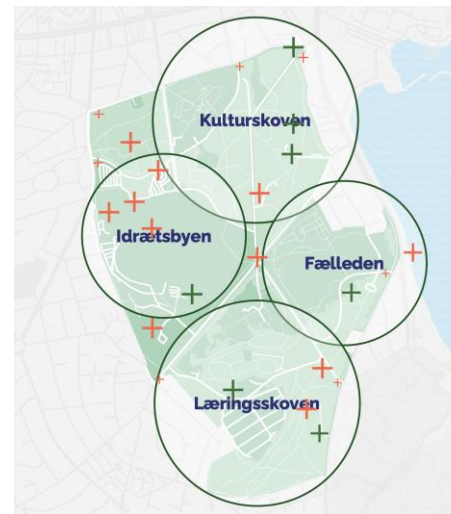
2

Et samlet Kongelunden

Ankomst og identitet

3

Destinationer

Et frirum for hele Aarhus

4

Demokratisering

Større tilgængelighed og udvikling med brugerne

5

Nuværende forhold

Jydsk
Væddeløbsbane

Aarhus 1900
Tennis

Ceres Park

Kastegård
Atletik

Atletikanlæg

Arena

Aarhus
Cykelbane

Team Danmark
Center

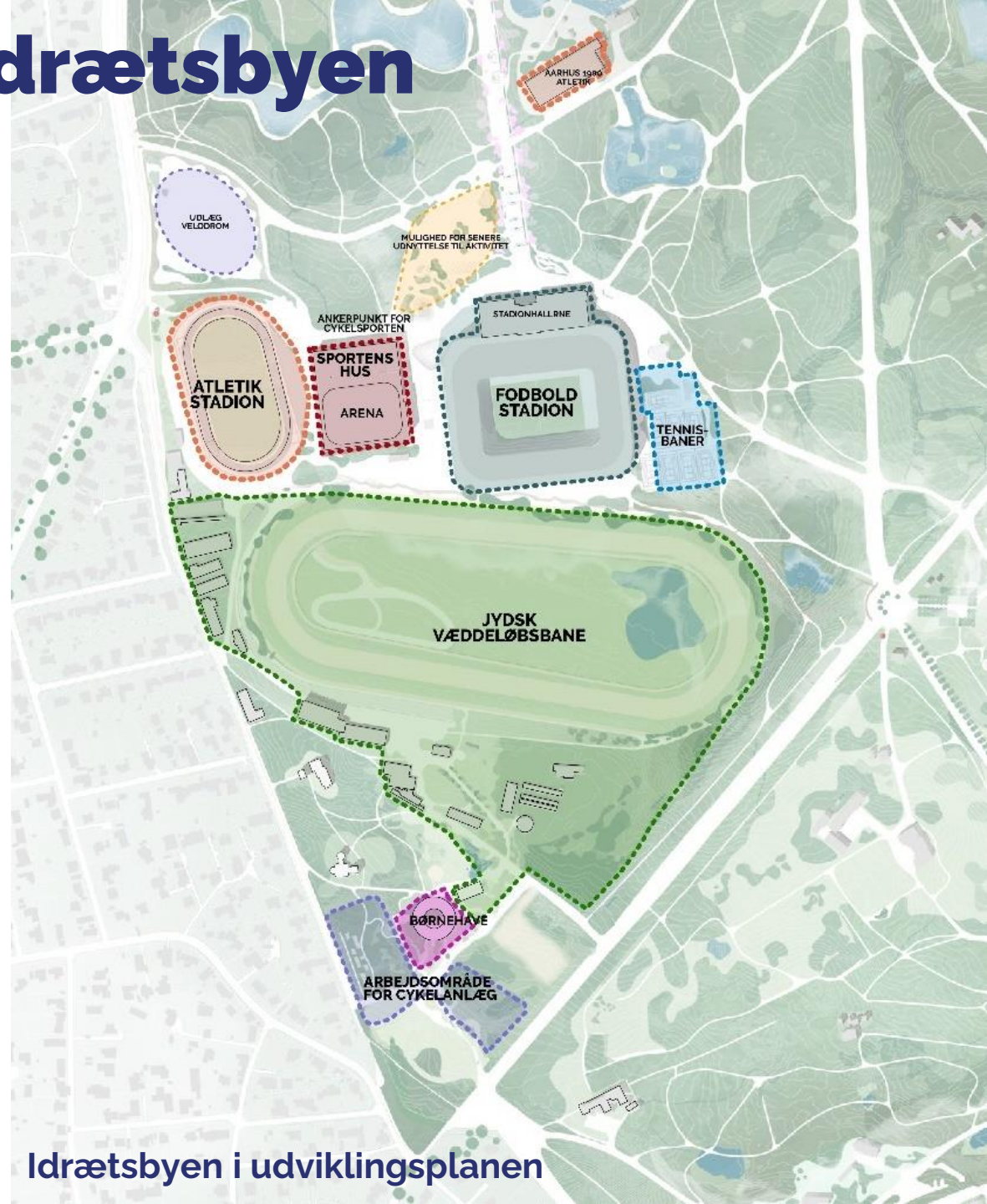
Stadionhallerne

P1

P2

Atletik og
løbeakademi

Idrætsbyen

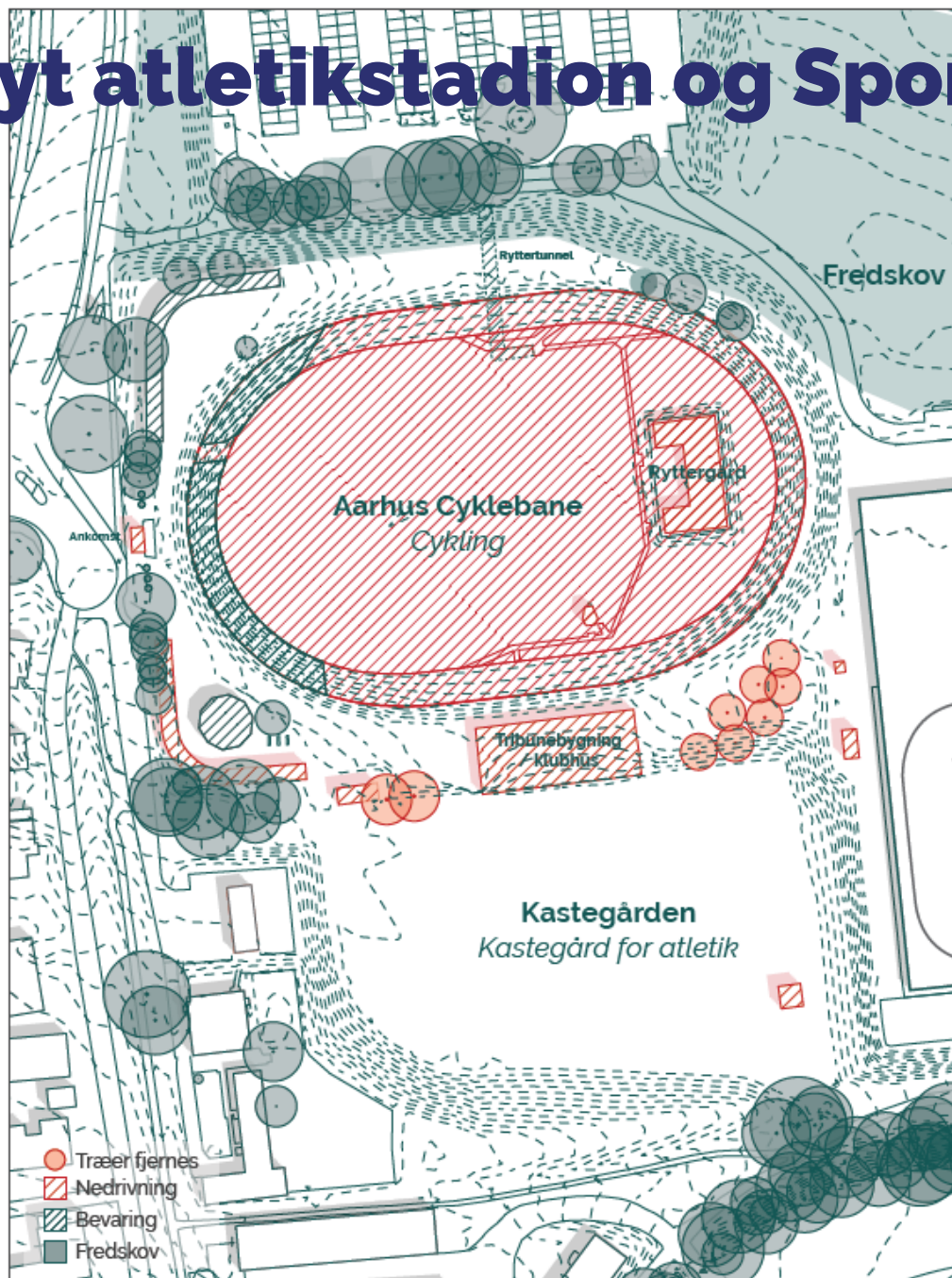
Idrætsbyen i udviklingsplanen

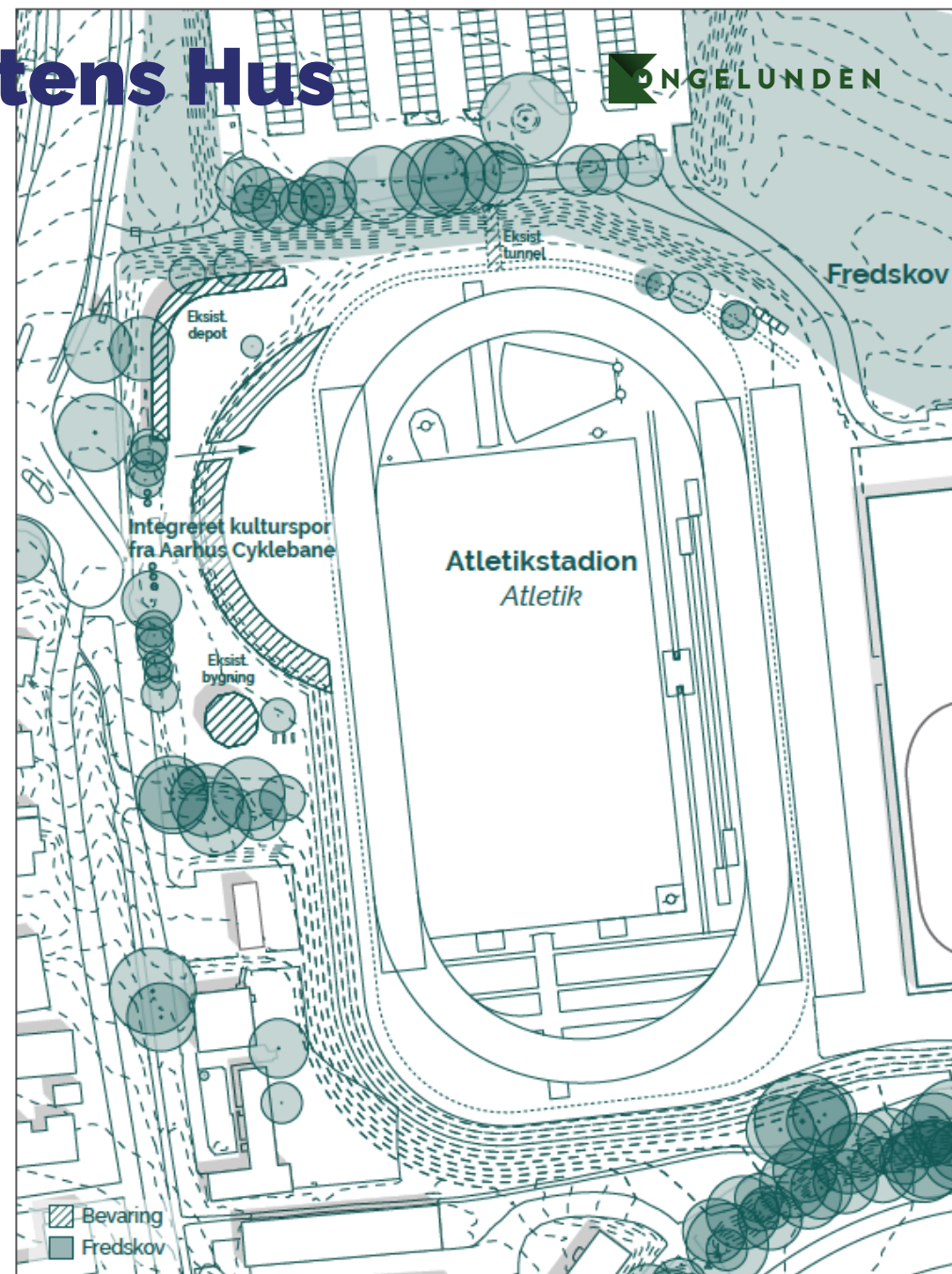
Sammenhæng

Udbud nyt atletikstadion og Sportens Hus

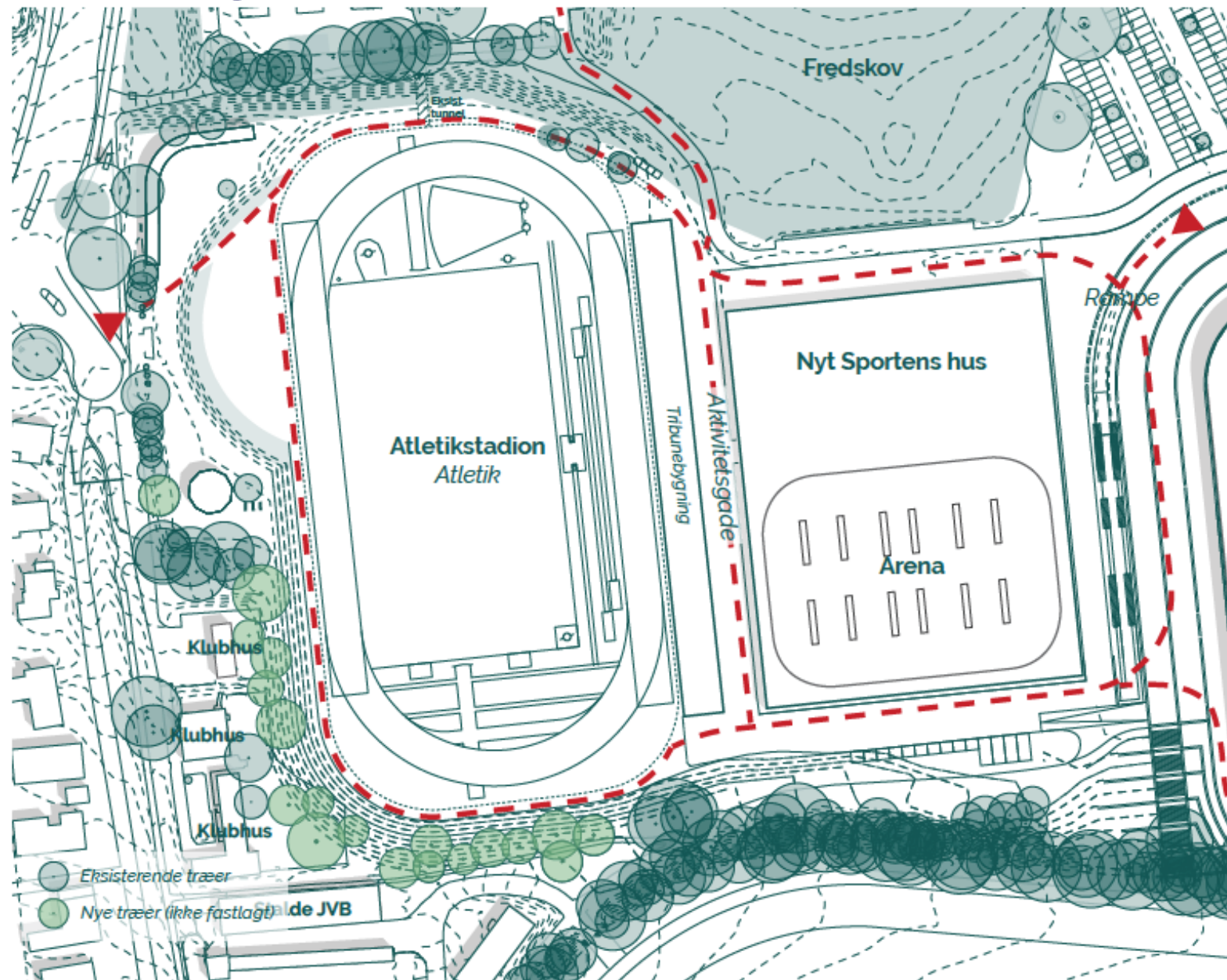
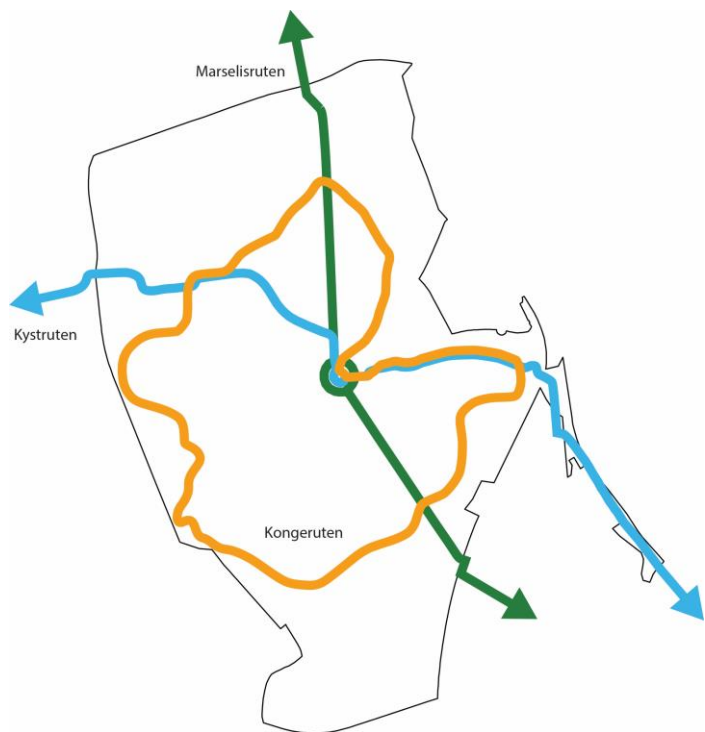

Situationsplan: Eksisterende forhold med angivelse af anlæg og bygninger, der fjernes/nedrives.

Situationsplan: Nyt atletikstadion med angivelse af anlæg og bygninger der bevares.

Udbud nyt atletikstadion og Sportens Hus

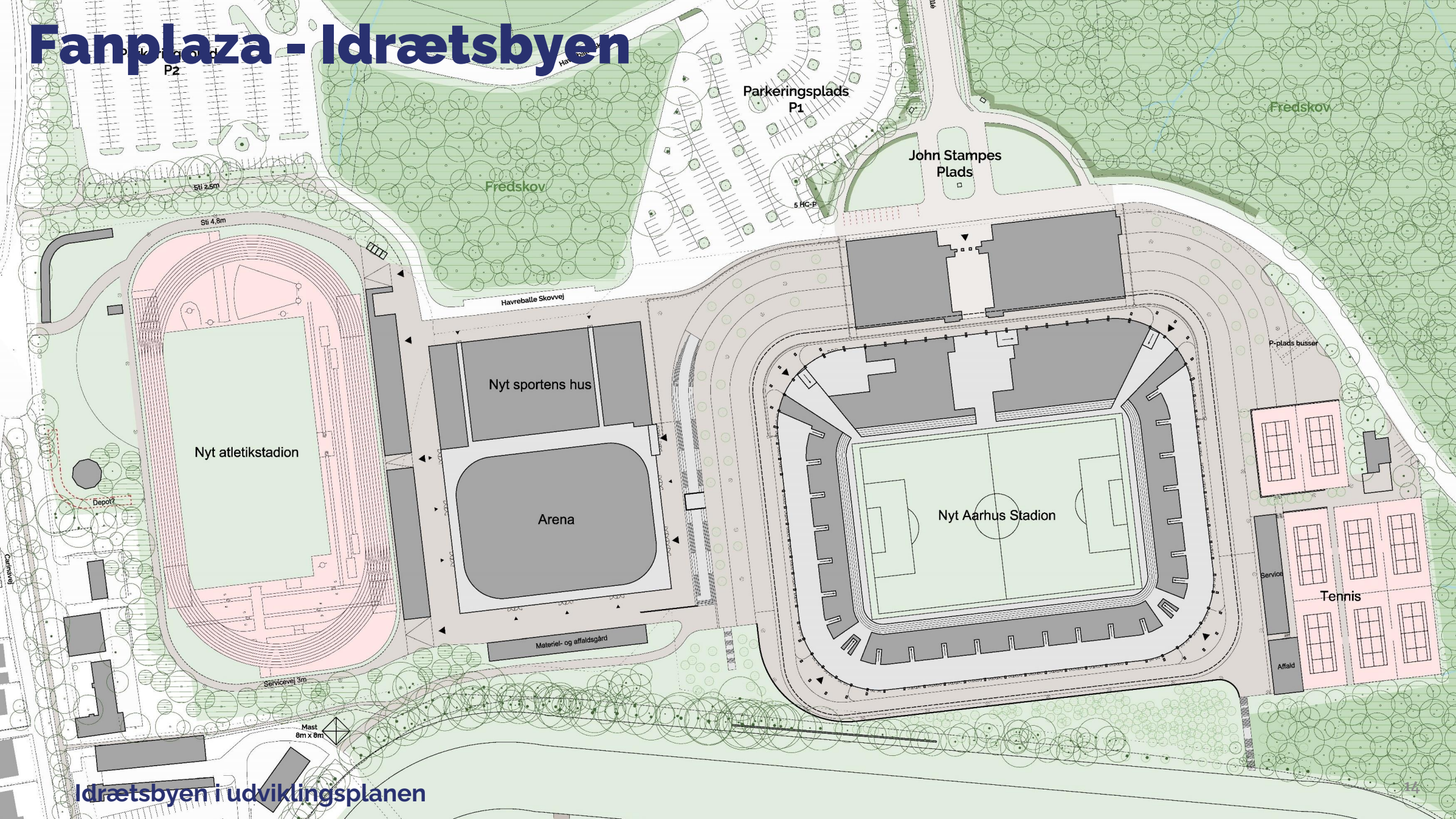

Situationsplan, Nyt Atletikstadion og Sportens Hus

Fan Plaza

Fanplaza - Idrætsbyen

Fanplaza

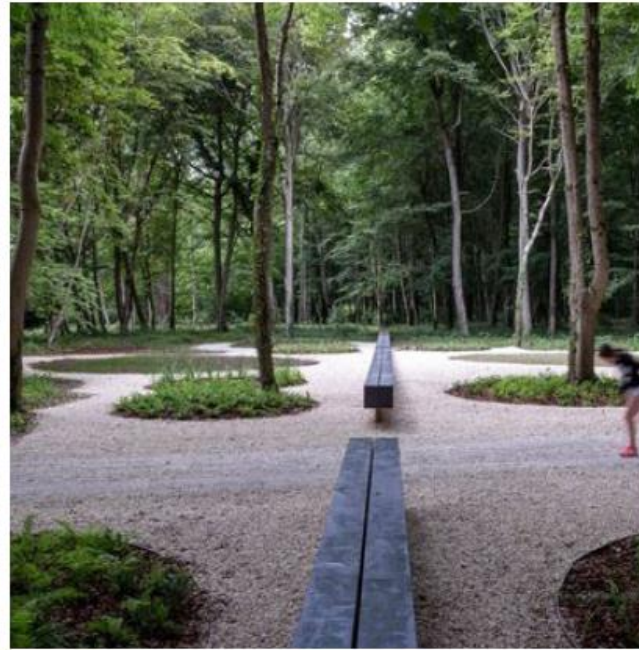
Konkurrenzprojekt Zaha Hadid

Fanplaza set fra syd

Fra foreløbig designmanual – natur i Idrætsbyen – overflader og belægninger

Fra foreløbig designmanual – natur i Idrætsbyen – overflader og belægninger

Fra foreløbig designmanual – natur i Idrætsbyen – terræn

Arealer syd for Jydsk Væddeløbsbane

Sydligt areal JVB – eksisterende forhold set fra nord

Slotsparken

Carl Nielsens Vej

Folde

Udsigtshøj

Folde

Aarhus Vand

Observatoriestien

Børnehave

Parkering

Ole Rømer Observatoriet

JVB tribune

Foreløbig visionsskitse set fra syd

Ole Rømer Observatoriet

Nye hestefolde

Børnehave

Aarhus Vand

Parkering

Cykel-cross og MTB

Udsigtshøj

Observatoriestien

Observatorievej

Carl Nielsens Vej

Foreløbig visionsskitse

Foreløbig visionsskitse

Kongeruten

Observatorievej

Observatoriestien

Eksisterende folde

Eksisterende folde

Carl Nielsens Vej

Udsigt fra højen – eksist. forhold

Kongeruten

Pumpehus

Pumptrack

Parkering
befæstet

Parkering
græs

Perimeterrute

Bud på fremtidig udsigt fra højen

Kongeruten

Kongeruten

Eventuelt

1. Opfølgning på referat fra sidste møde (d. 29. nov. 2023)
2. **Kongelunden – seneste nyt** v/Line Willacy, projektleder på udviklingsplanen for Kongelunden, samt Lotte Pape, kommunikationsansvarlig.
3. **Udfordringer i fremtidens fysiske planlægning af vores fælles natur** v/Anders Barfod, AU
4. **Status på Naturområdet / Natura 2000** v/Lene Vinther Larsen
5. **Meddelelser og orientering** v/Lene Vinther Larsen
6. **Orientering fra Rådets medlemmer**
7. Evt.

Naturkrisens tre dimensioner

1. **Klimakrisen** – global, kan vendes op til et hvis punkt, men selvforstærkende effekter er allerede blevet påvist i Arktis. Højt på den globale politiske dagsorden.

2. **Forureningskrisen** – et problem på lokalt plan som kan løses, men sommetider med langvarige negative konsekvenser. Højt på den lokale politiske dagsorden.

3. **Biodiversitetskrisen**– en generel forarmning af naturen forårsager masseudryddelse af arter og truer naturens evne til at levere økosystemtjenester. Er efterhånden ved at vinder indpas på den politiske dagsorden, både lokalt og globalt.

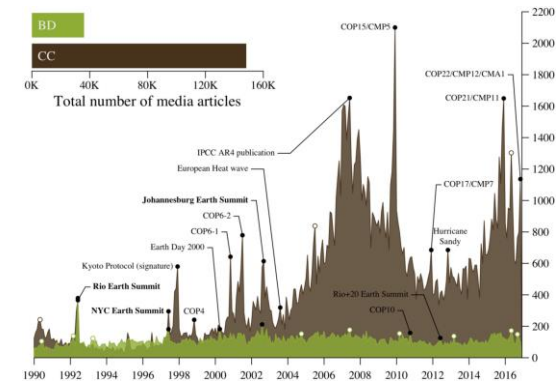
Hvorfor er biodiversitetskrisen noget særligt?

Tabet af biodiversitet er **irreversibelt**

Er indtil for få år siden gået **ubemærket** hen under offentlighedens radar

Destabiliserer økosystemerne og undergraver disses evne til at modstå globale forandringer og yde økosystemtjenester

Hvad gør det internationale samfund?

Mellemstatsligt samarbejde

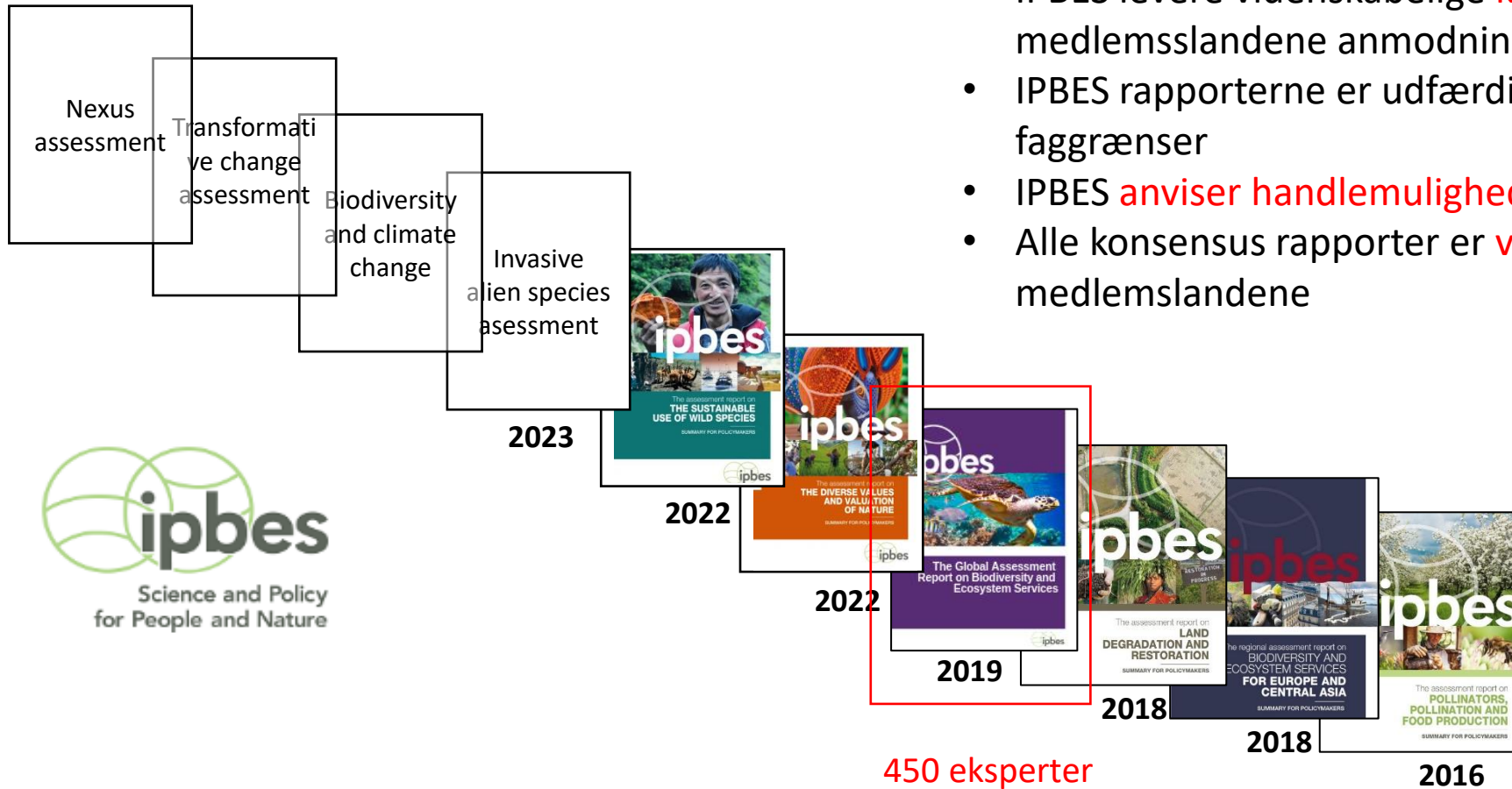

ipcc

The Intergovernmental Panel on Climate Change

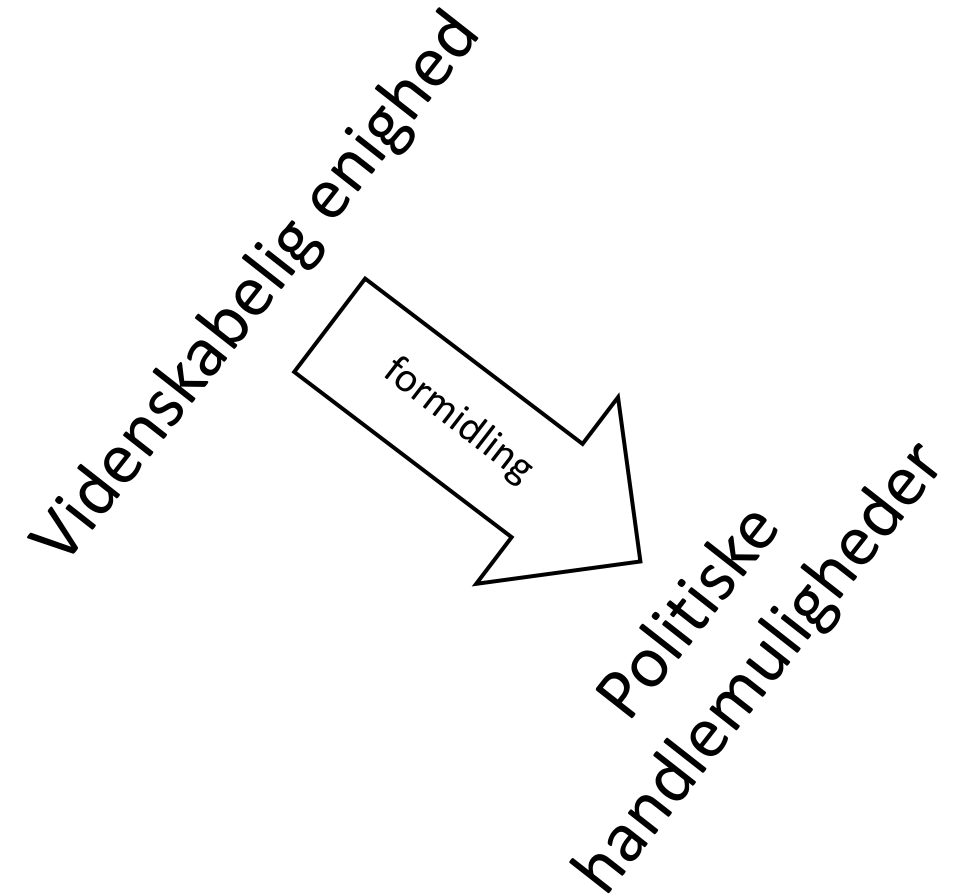
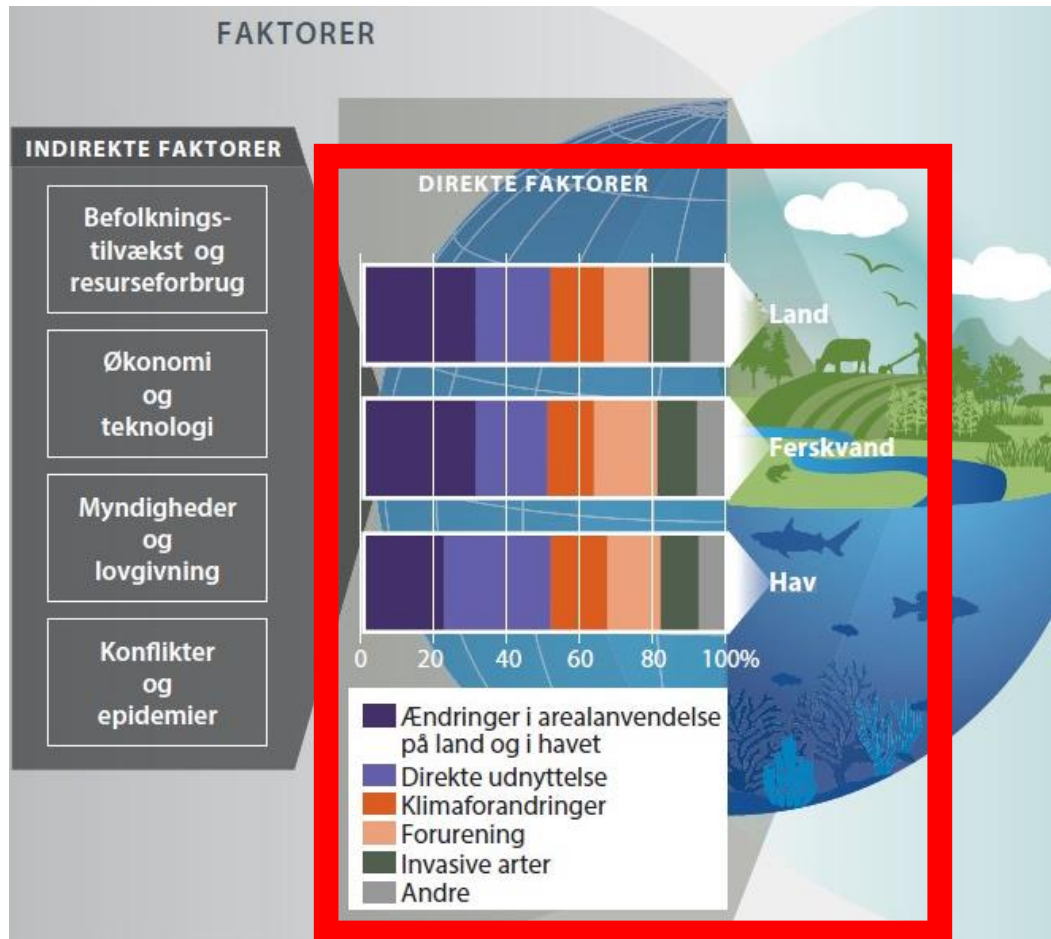
Det mellemstatslige panel for biodiversitet og økosystemtjenester

- IPBES leverer videnskabelige **konsensus rapporter** på medlemslandene anmodning
- IPBES rapporter er udfærdiget i samarbejde på tværs af faggrænser
- IPBES **anviser handlemuligheder**
- Alle konsensus rapporter er **vedtaget enstemmigt** af medlemslandene

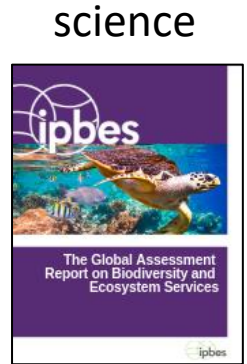
450 eksperter
1.800 sider
15.000 litteraturhenvisninger

IPBES Global status report over tilbagegangen i naturen

Overordnet konklusion: **Gennemgribende forandring**

Vejen til Montreal

Transformative change

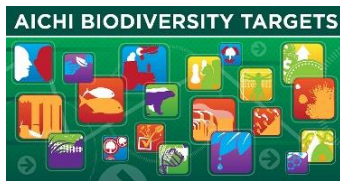

CBD

EU Biodiversity Strategy for 2030

expiration

'30 by 30'

preparation

Cartagena - Biosafety

Nagoya - Access & benefit sharing

post-2020 global biodiversity framework

GBF

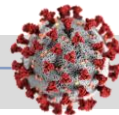
IPCC Sixth Assessment Report
Impacts, Adaptation and Vulnerability

2019

2020

2021

2022

Den Globale rammeaftale for Biodiversitet

- **Effektiv bevaring og forvaltning** af mindst 30 % af verdens landområder, indre farvande, kystområder og oceaner, med vægt på områder af særlig betydning for biodiversitet og økosystemers funktion og tjenester.
- Genopretning **fuldført eller i gang** på mindst 30 % af forringede terrestriske, indre farvande og kystnære og marine økosystemer.
- Reduktion af tabet af **områder af høj biodiversitetsmæssig betydning** til næsten nul, herunder økosystemer med høj økologisk integritet.
- Halvering det **globale madspild** og reducer markant overforbrug og affaldsgenerering.
- Reduktion af både **overskydende næringsstoffer** og den samlede risiko **ved pesticider og særligt farlige miljøfremmede stoffer** med det halve.
- Gradvist udfase eller reformere **støtteordninger, der skader biodiversiteten** med mindst 500 milliarder dollars om året, samtidig med at positive incitamenter til biodiversitets opskaleres.
- Mobilisering af mindst 200 milliarder dollars om året i national og international **biodiversitetsrelateret finansiering** fra alle kilder - offentlige og private (biodiversitetsfond)
- Forhindre introduktion af særligt naturskadelige **invasive, eksotiske arter**
- Krav til multinationale **virksomheder og finansielle institutioner om at** overvåge, vurdere og åbent oplyse om deres risici, afhængighed og påvirkning af biodiversiteten gennem deres forretningsførelse og forsyningskæder.

EU's indsatser på biodiversitetsområdet ?

Vision

I 2050 er EUs biodiversitet biodiversity og den tilknyttede natur kapital beskyttet, værdsat og i gunstig bevaringstilstand både på grund af biodiversitetens værdi i sig selv og fordi den yder et afgørende bidrag til velfærd og økonomisk velstand. Katastrofale forandringer forårsaget af tab af Biodiversitet bliver dermed undgået.

Biodiversitetsstrategi

Inden 2030 skal naturen beskyttes indenfor EU's grænser på 30% af landarealet og 30% af havområderne.

Naturgenopretningslov

EU pålægger medlemsstaterne at udlægge mindst 20% af deres landareal og havområder til beskyttet natur inde i 2030. Der opstilles bindende mål for genopretning af mindst 30% af de naturområder som befinder sig i en ugunstig bevaringstilstand inden 2030, stigende til 60% i 2040 og 90% i 2050.

Natur overvågning og forvaltning

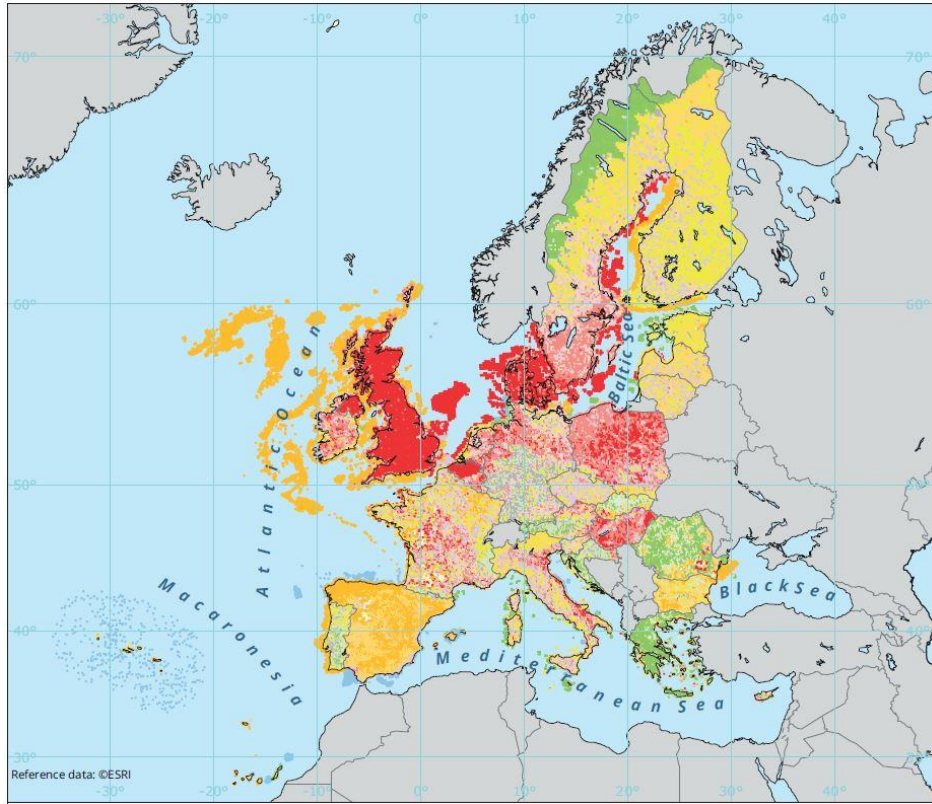
Strategier

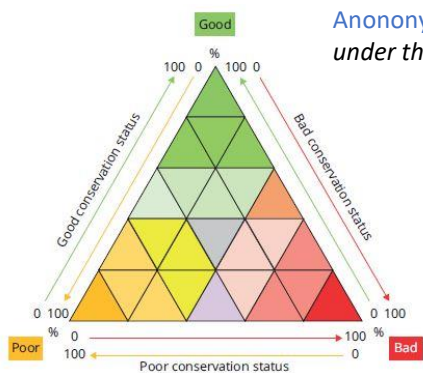
Forskning og innovation

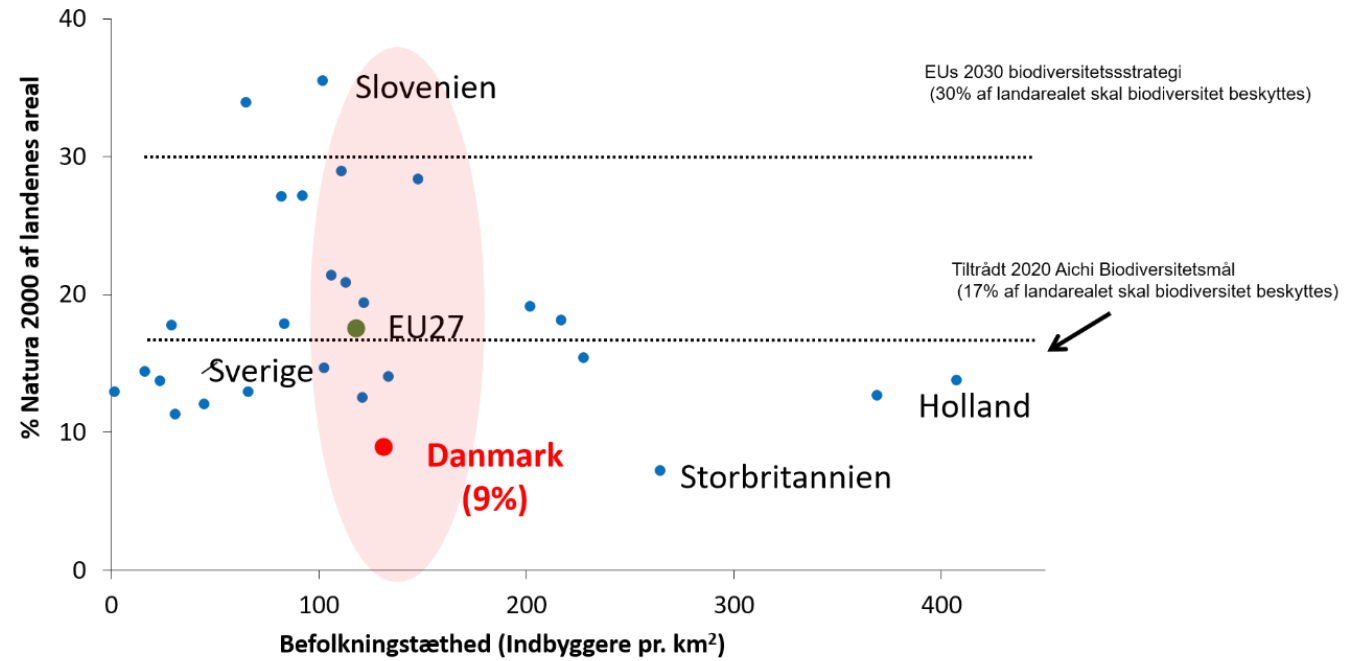
Status for naturens tilstand i EU

Anonym 2020. State of nature in the EU. Results from reporting under the nature directives 2013-2018. EEA Report 10: 1-141

- gunstig
- moderat ugunstig
- ugunstig

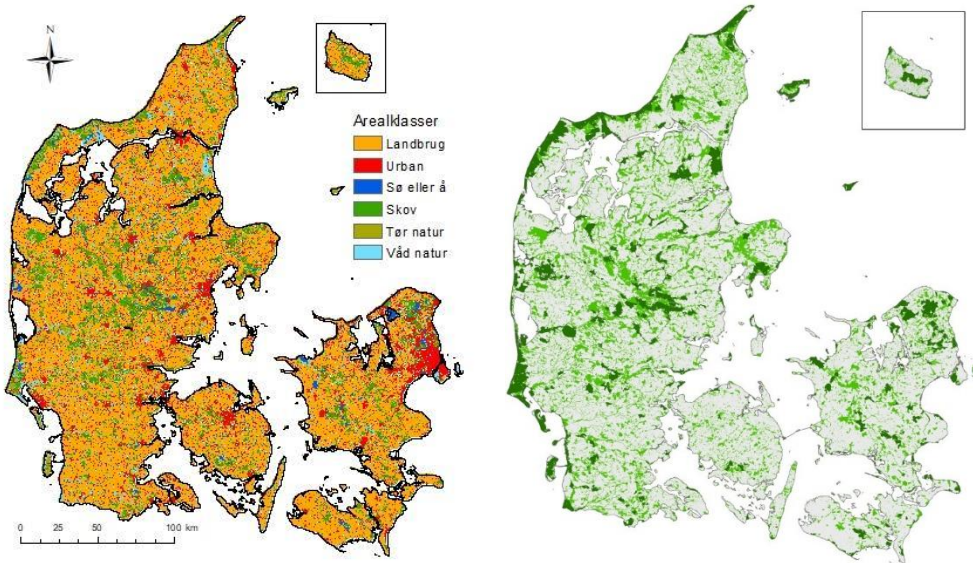
Sammenstillet af Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, Københavns Universitets baseret på data fra Europa Kommissionen (<http://ec.europa.eu/environment/>)

Gennemgribende forandring – den danske virkelighed

Ejerskab til Danmarks areal. 2016

ærudtræk fra SKAT's vurderingsregister.

Levin, G (2019). *Technical Report no 159*. DCE – Danish Centre for Environment and Energy, Aarhus University

Ejrnæs, R. et al. 2022. *Technical report nr. 507*: 1-41. DCE – Danish Centre for Environment and Energy, Aarhus University.

I runde tal fylder Danmark 43.000 km² svarende til **4.300.000** hektar

Privatpersoner og interessentskaber ejer 80 pct. af Danmarks samlede areal, mens virksomheder og selskaber ejer 8 pct. og det offentlige ejer 9 pct. Endelig ejes 3 pct. af foreninger, legater og institutioner mv.

En forligskreds til venstre for midten i dansk politik vedtager en naturpakke som blandt andet indebærer at **30.000 hektar** statsskov udpeges til naturformål. Ligeledes er mange Kommuner i gang med at udpege naturskov **2016**

Valgløfte fra Socialdemokratiet: **60.000** hektar (1,4% svarende til Bornholm) udlægges til *naturnationalparker* (gerne over 5.000 hektar store) **2019**

Reelt forslag: 23 naturnationalparker bragt i forslag hvoraf to er større end 5.000 hektar. De seneste 15 parker foreslået vil bidrage med 0,59% til målsætningen (**25.160** hektar) **2020**

EUs biodiversitetstrategi : 30 % af landjorden skal udlægges til natur formål (heraf 10 % strengt beskyttet) svarende til **1.290.000** hektar ved fuld implementering i Danmark **2020**

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug: 'Der afsættes midler til udtagning af 22.000 ha lavbundsjord og randarealer og til ekstensivering af jorder med henblik på senere udtagning. Med tidligere aftaler sikres dermed vådgøring af 50.500 ha landbrugsarealer og ekstensivering af 38.000 ha svarende til i alt **88.500 ha**' **2021**

En lavt hængende frugt? Det samlede skovareal udgør 14 % af landarealet. Heraf er 31 % ejet af det offentlige (staten: 81%, kommunerne og kirken: 18%). Ved omlægning til vildskov kan man med et hug bidrage med 4,3 % til målsætningen (**184.900** hektar).

EU naturgenopretnings lov. Genopretning af mindst 20% of EUs landareal og hav inden 2030 samt alle økosystemer med behov for genopretning inden 2050. I Danmark svarer 20% af landarealet til **860.000 hectares** **2023**

Hvad er hovedtruslerne mod dansk natur?

Den globale IPBES rapport (2) angiver følgende fem hovedtrusler for biodiversiteten på verdensplan: A) Vores arealudnyttelse i form af navnlig land- og skovbrug, B) direkte udnyttelse af specifikke arter, C) klimaændringer, D) forurening og E) invasive arter samt øvrige trusler.

Udfordringerne for dansk natur er beskrevet i talrige publikationer. I nærværende rapport har vi af søgt den forskningsmæssige konsensus med hensyn til handlemuligheder, som kan bidrage til at vende den negative udvikling for biodiversiteten i Danmark.

Vi har identificeret fem hovedudfordringer i forhold til at få en rig og varieret natur i Danmark nævnt i vilkårlig rækkefølge:

- mangel på plads
- ensartethed og mangel på sammenhæng i tid og rum (kontinuitet)
- dræning og afvanding
- mangel på store nøglearter og deres funktioner
- udledning af miljøfremmede stoffer og næringsstofbelastning

Selvom der stadigvæk er behov for viden og løbende overvågning, er det nu indsatsen for genopretning af naturen på en større skala skal påbegyndes for at imødekomme de politiske målsætninger. Men en aktiv genopretningsindsats bør understøttes af forskning, der afdækker de mere præcise effekter af tiltagene og sikrer en fleksibel forvaltning med mulighed for justeringer.

Truslen fra miljøfremmede stoffer herunder naturens påvirkning fra næringsstoffer og pesticider er ikke behandlet yderligere i denne rapport. Store dele af det danske landskab er under en eller anden form for landbrugsmæssig udnyttelse, hvilket som oftest indebærer, at der også bliver gødet og sprøjtet med plantebeskyttelsesmidler. Regulering i udledningen af miljøfremmede stoffer og næringsstofbelastning kræver politisk prioritering, da der ofte er stærke landbrugsøkonomiske interesser imod begrænsninger.

GENOPRETNING AF BIODIVERSITET OG ØKOSYSTEMER

Ekspertudtalelse

Bedes citeret

Anders Barfod, Hans Henrik Bruun, Preben Clausen, Lars Dinesen, Sara Egemose, Rasmus Ejrnæs, Camilla Fløjgaard, Jacob Heilmann-Clausen, Theis Kragh, Anders Højgaard Petersen, Carsten Rahbek, Eva Roth, Karsten Raulund-Rasmussen, Jesper Sølvner Schou, Jens-Christian Svenning & Martin Søndergaard (2020). Genopretning af biodiversitet og økosystemer i Danmark. Det danske IPBES-samarbejde: Aarhus, København, Roskilde og Syddansk Universitet samt DTU Aqua.

For yderligere information kontakt venligst

Det danske IPBES-kontor, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. E-mail: lars.dinesen@sund.ku.dk, Telefon: 93509570.

Forsidefotos

Krybende søpryd, Theis Kragh
Kejserkåbe, Lars Dinesen
Skov: Jacob Heilmann-Clausen

Fotos

Camilla Fløjgaard (s. 13); Lars Dinesen (s. 7, 9, 10, 11); Jacob Heilmann-Clausen (s. 10, 14); Theis Kragh (s. 5, 6, 12)

Grafisk design

Tinna Christensen, Grafisk Værksted, Aarhus Universitet, Silkeborg

Copyright © juni, 2020. Det danske IPBES-kontor.

Forord

Nærværende rapport er skrevet på baggrund af symposiet "Naturgenopretning i et globalt-lokalt perspektiv", som blev afholdt på Aarhus Universitet d. 14. juni 2019 finansieret af 15. Juni Fonden. Symposiet var organiseret af det danske IPBES-kontor i samarbejde med Naturstyrelsen og Aage V. Jensen Naturfond. Formålet var at opsamle dansk viden og debattere handlemuligheder og barrierer.

Efter mødet blev et panel af eksperter inviteret til at deltage i en workshop, som havde til formål at samle op på erfaringer med naturgenopretning, der blev fremlagt på symposiet eller er beskrevet i den videnskabelige litteratur i øvrigt, og på den baggrund anvise handlemuligheder. Nærværende rapport er baseret på videnskabelig konsensus hos eksperterne.

Det har været nødvendigt at afgrænse de faglige temaer, hvilket har betydet, at fokus er på genopretning af den landbase-rede natur samt tilknyttede vådområder. Det danske IPBES-kontor er også vært for symposier, som omhandler andre temaer. Målgruppen for denne rapport er offentlige og private beslutningstagere samt medierne.

Rapporten kan downloades i en PDF-udgave fra det danske IPBES-kontors hjemmeside www.ipbes.dk

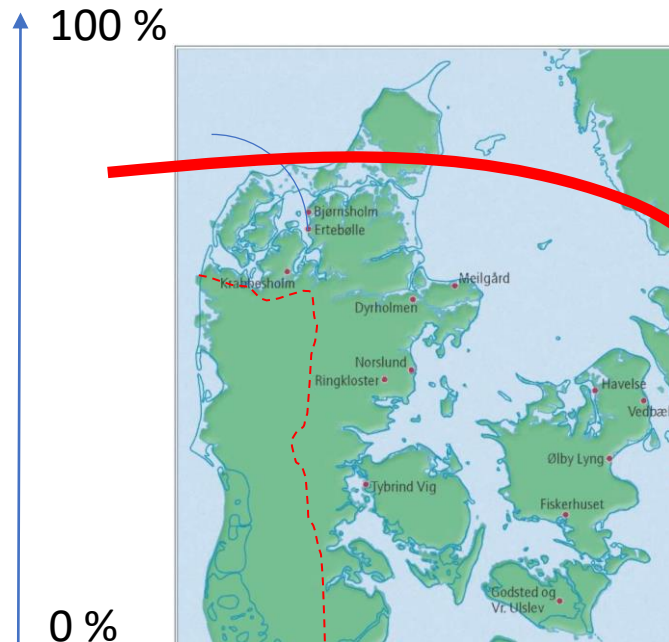
15. Juni Fonden

Forfatternes adresser:

Anders Barfod, Lektor, Sektion for Økoinformatik og biodiversitet, Institut for Biologi, Aarhus Universitet, Ny Munkegade 114, 8000 Aarhus C. | Hans Henrik Bruun, Lektor, Biologisk Institut, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. | Preben Clausen, Seniorforsker, Institut for Bioscience – Faunaøkologi, Aarhus Universitet, Grenåvej 14, 8410 Rønde. | Lars Dinesen, Seniorrådgiver, det danske IPBES-kontor, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. | Sara Egemose, Lektor, Biologisk Institut, Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M. | Rasmus Ejrnæs, Seniorforsker, Institut for Bioscience – Biodiversitet, Aarhus Universitet, Grenåvej 14, 8410 Rønde. | Camilla Fløjgaard, Tenure Track Forsker, Institut for Bioscience – Biodiversitet, Aarhus Universitet, Grenåvej 14, 8410 Rønde. | Jacob Heilmann-Clausen, Lektor, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, GLOBE Institute, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. | Theis Kragh, Lektor, Biologisk Institut, Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M. | Anders Højgaard Petersen, Seniorrådgiver, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, GLOBE Institute, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. | Carsten Rahbek, Professor, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, GLOBE Institute, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. | Eva Roth, Lektor, Institut for Sociologi, Miljø- og Erhvervsøkonomi, Syddansk Universitet, Niels Bohrs Vej 9, 6700 Esbjerg. | Karsten Raulund-Rasmussen, Professor, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet, Rolighedsvej 23, 1958 Frederiksberg C. | Jesper Sølvner Schou, Lektor, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet, Rolighedsvej 25, 1958 Frederiksberg C. | Jens-Christian Svenning, Professor, Center for Biodiversity Dynamics in a Changing World (BIOCHANGE) og Sektion for Økoinformatik og Biodiversitet, Institut for Biologi, Aarhus Universitet, Ny Munkegade 114, 8000 Aarhus C. | Martin Søndergaard, Seniorforsker, Institut for Bioscience – Sp-økologi, Aarhus Universitet, Vejlsøvej 25, 8600 Silkeborg.

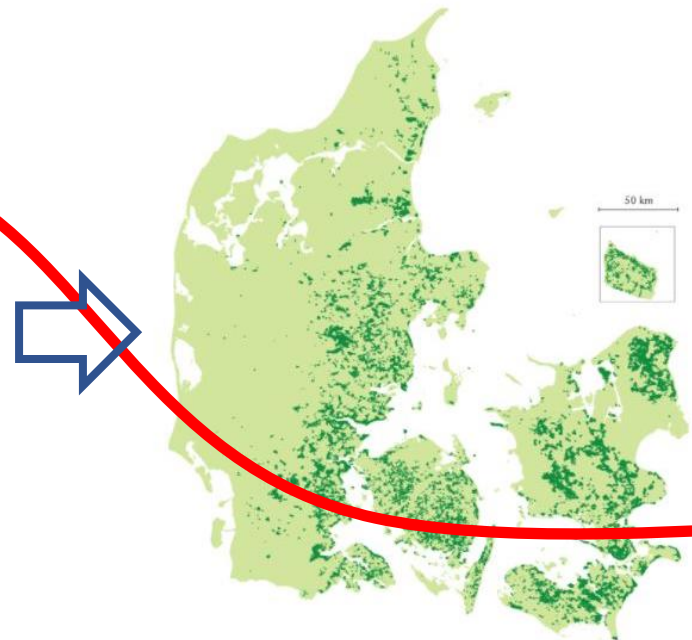
Danmark er et skovland

Da agerbruget opstår
for ca. 6000 år siden

- Tætte lindeurskove på næringsrige jorde afbrudt af moser og græsklædte lysninger øst for isranden
- Lysåbne skove med blandt andet eg, birk og hassel på magre jorde vest for isranden

Slutningen af 1700-tallet

- 8 % af Danmark er dækket af skov
- Ca. 30 % hede.

Idag

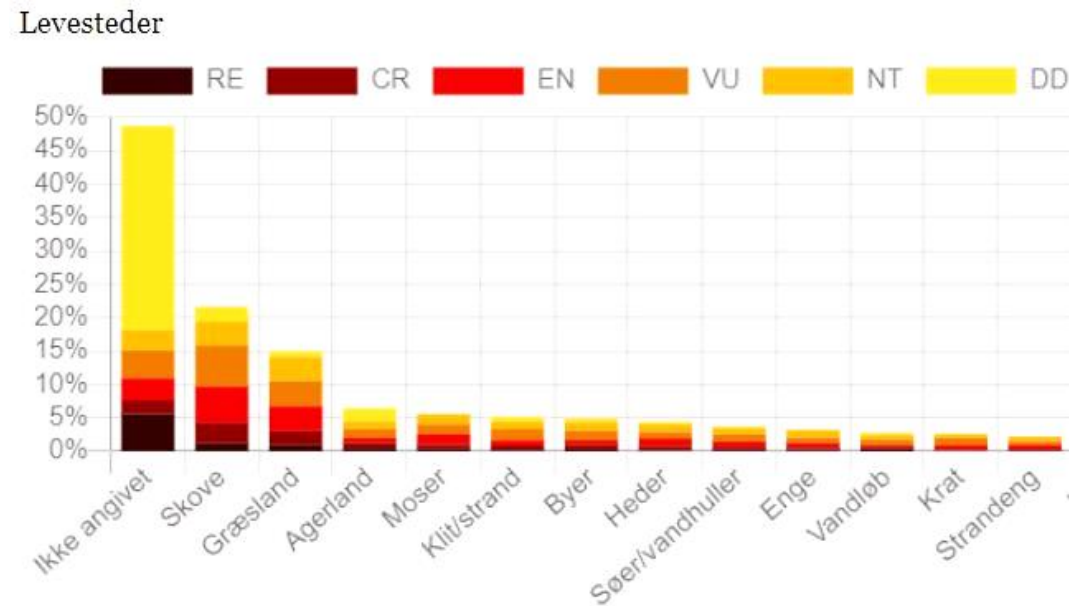

- 11 % af Danmark er dækket af skov. Det samlede skovareal blev i 2000 opgjort til 486.000 ha.
- 69 % ligger i Jylland
- 31 % ligger på øerne
- 63 % er nåleskov
- 37 % er løvskov

Skovenes særlige betydning som levested for truede arter i DK

Den største gruppe af rødlistevurderede arter vurderes som værende knyttet til skov, og 20+ % findes udelukkende her

- regionalt uddød (RE)
- kritisk truet (CR)
- truet (EN)
- sårbar (VU)
- næsten truet (NT)
- utilstrækkelige data (DD)

Oversigt over fordelingen af levestedskategorier for alle rødlistede arter. I figuren indgår levesteder for arter med en af følgende rødlistekategorier. Levesteder for arter, der er vurderet livskraftige (LC), ikke er relevante at vurdere (NA) eller ikke er vurderet (NE) indgår ikke i figurene. Da nogle arter forekommer på flere typer af levesteder, kan der indgå flere levesteder end arter i figurene.

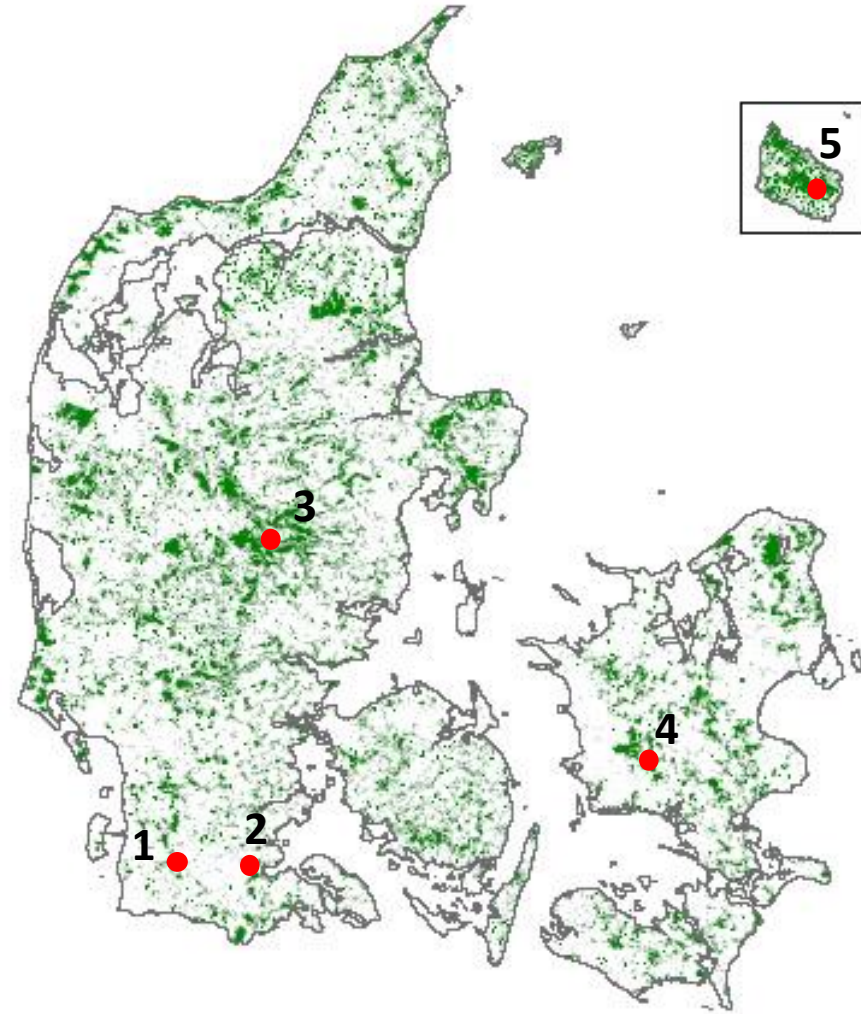
De specikke problemer i skovene: de fire V'er

- Vand
- Ved
- Variation
- Vedvarenhed

Har vi naturlig Skov i Danmark?

1. **Draved Skov** (250 ha) – urørt siden 1920
2. **Bolderslev og Uge skove** (156 ha) – urørt siden 1920
3. **Velling og Snabegård skove** (500 ha) – urørt siden ?
4. **Suserup Skov** (19 ha) – urørt siden 1920
5. **Orkanskoven i Almindingen** (4 ha) – urørt siden 1967

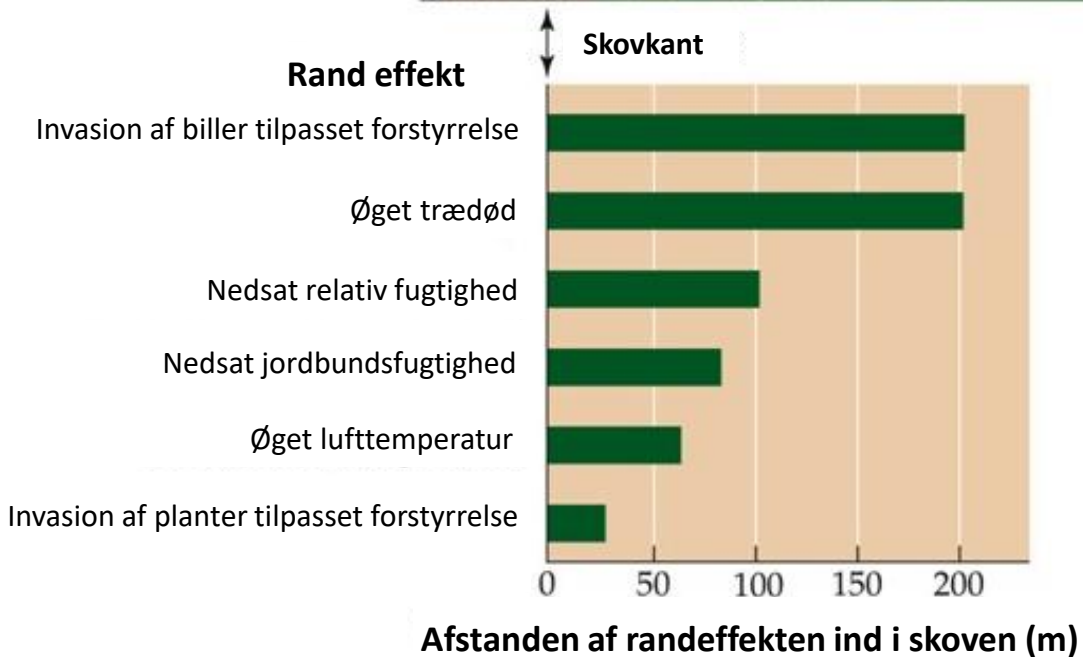
Skovfragmentering

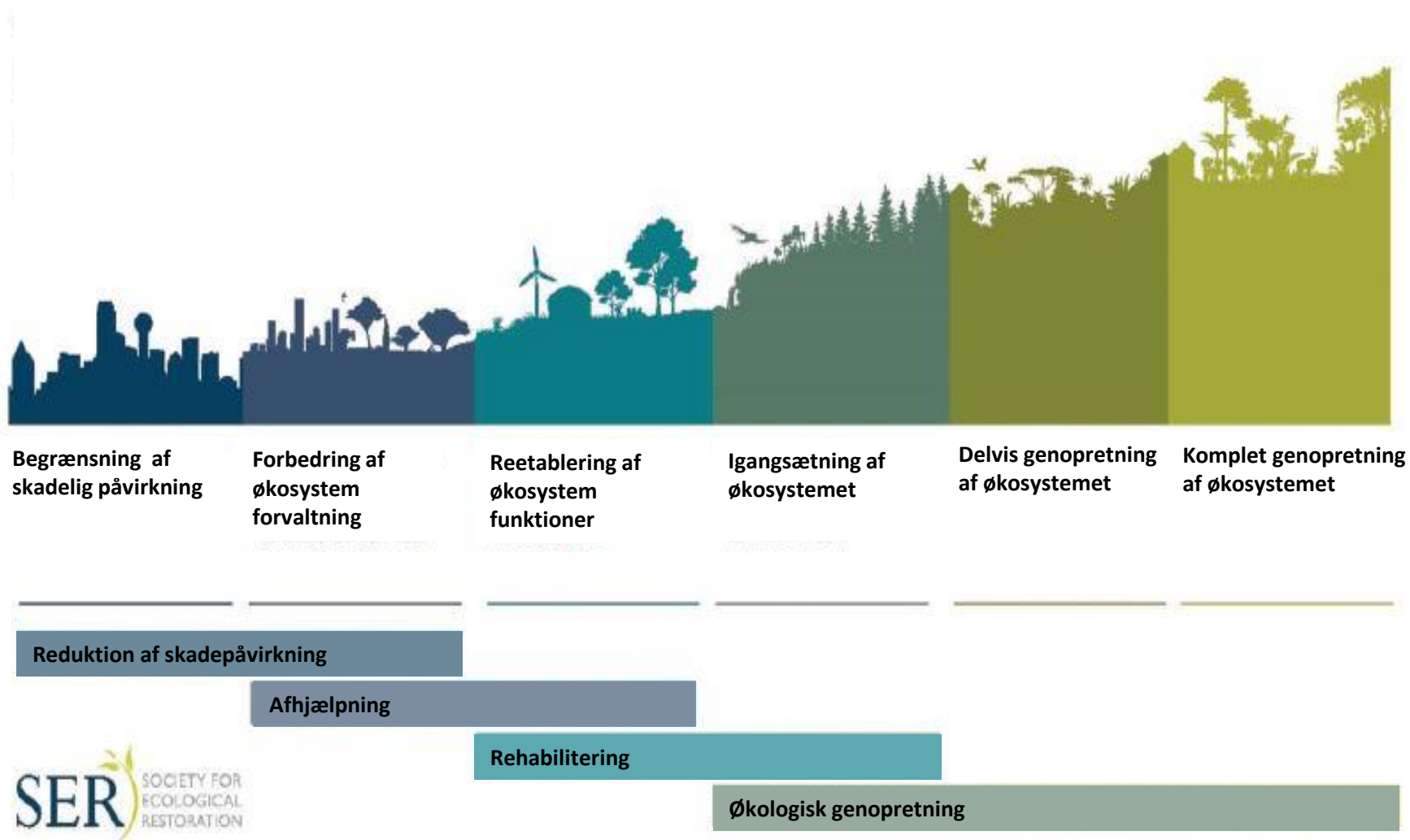
I 70% af verdens skove er middelfstanden til skovbrynet mindre en 1 km (Haddad et al. 2015, DOI: 10.1126/sciadv.1500052)

Negative konsekvenser:

- ÷ Uønskede randeffekter
- ÷ Dårlige spredningsmuligheder for mange dyr og planter

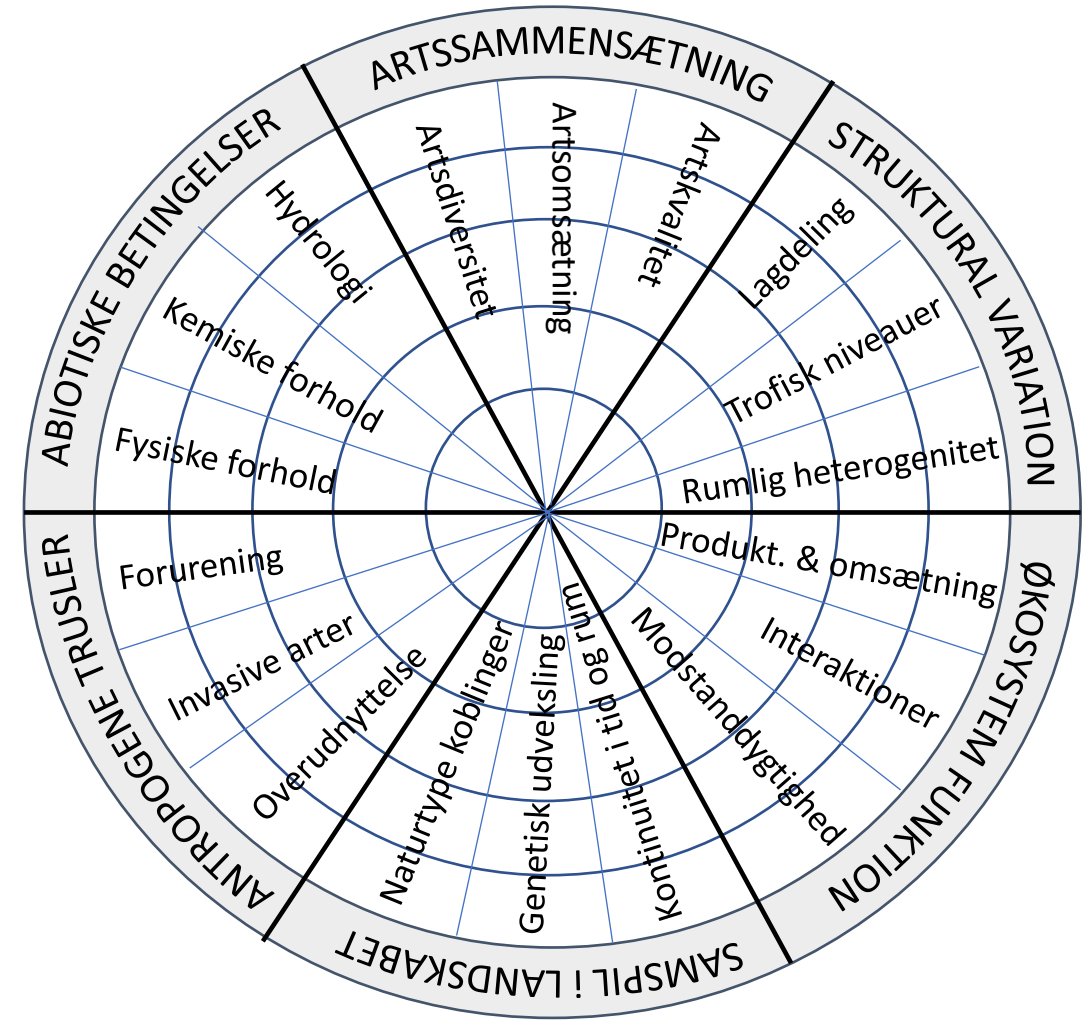

Skovrejsning er ikke nødvendigvis en spareøvelse

Gann et al. 2019. International principles and standards for the practice of ecological restoration (2. ed.) *Restoration Ecology* 27: S1–S46.

En ny tilgang?

Frit efter [Gann et al. 2019](#). International principles and standards for the practice of ecological restoration (2. ed.) *Restoration Ecology* **27**: S1–S46.

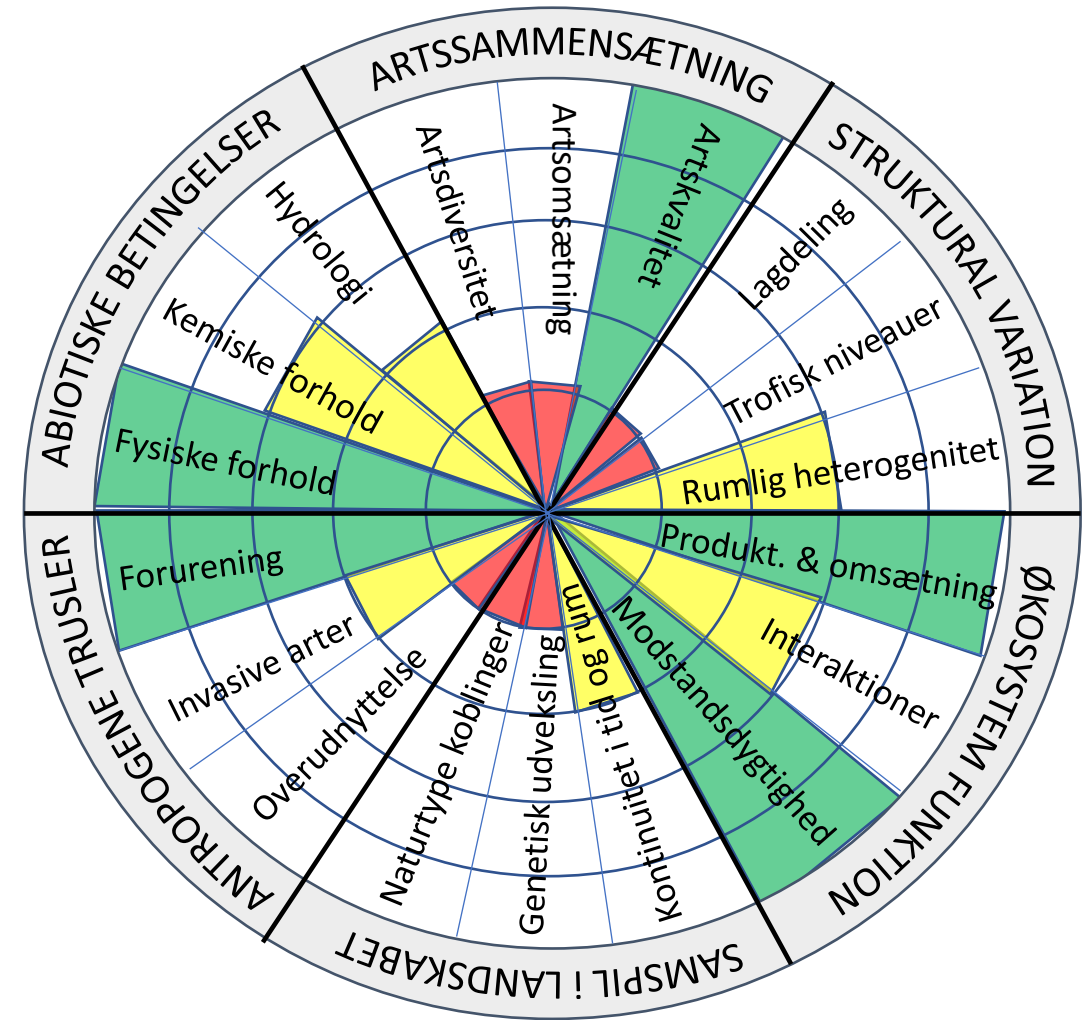
Stærkt ugunstig

Moderat ugunstig

Gunstig

Frir efter [Gann et al. 2019](#). International principles and standards for the practice of ecological restoration (2. ed.) *Restoration Ecology* **27**: S1–S46.

Hvordan optimerer vi arealanvendelsen med særlig hensyntagen til naturen?

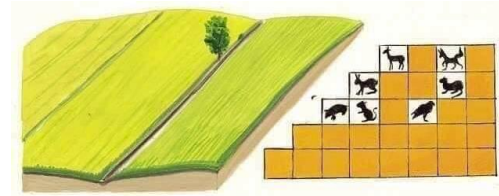
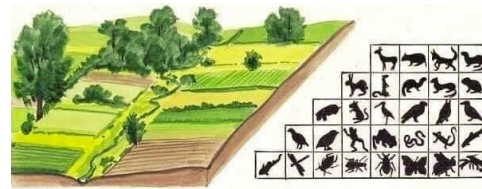
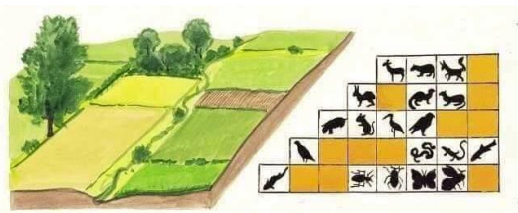
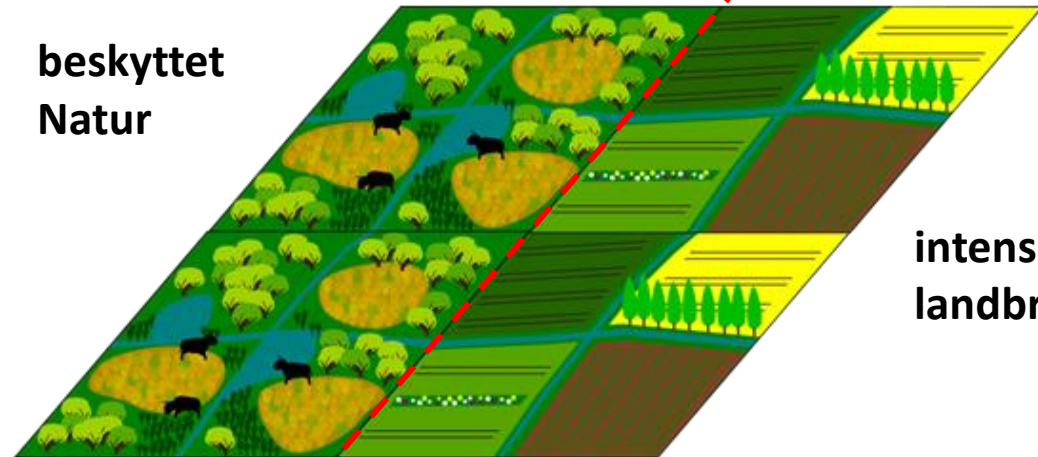
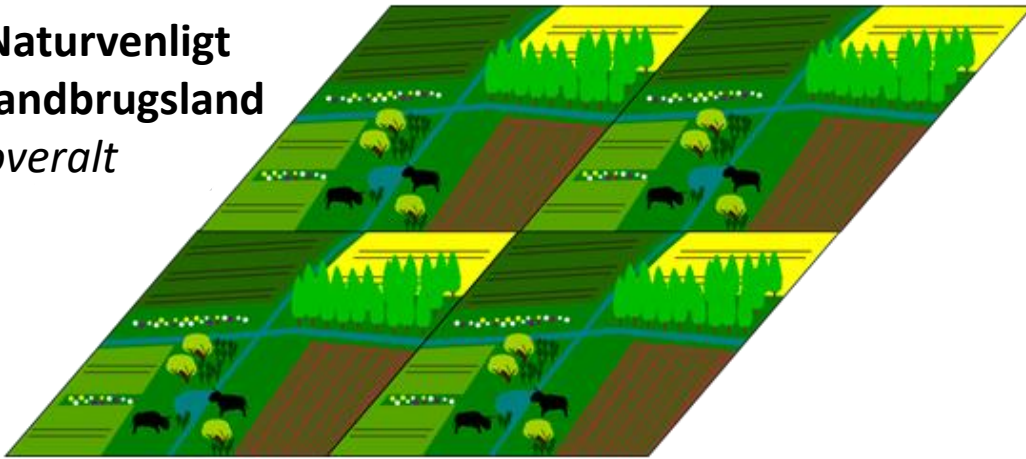
Delt landskab (UK: *'land sharing'*)

Opdelt landskab (UK: *'land sparing'*)

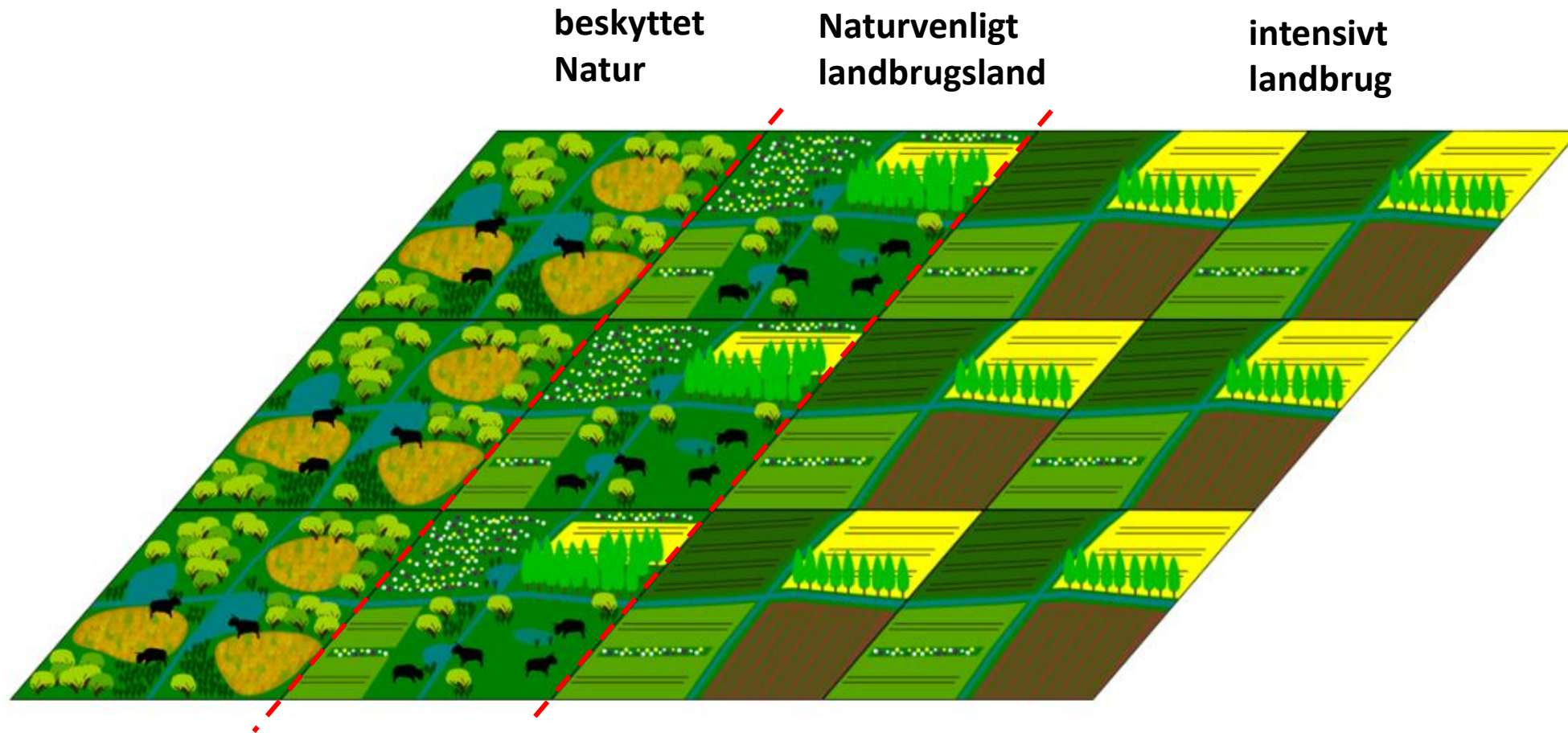
Naturvenligt
landbrugsland
overalt

beskyttet
Natur

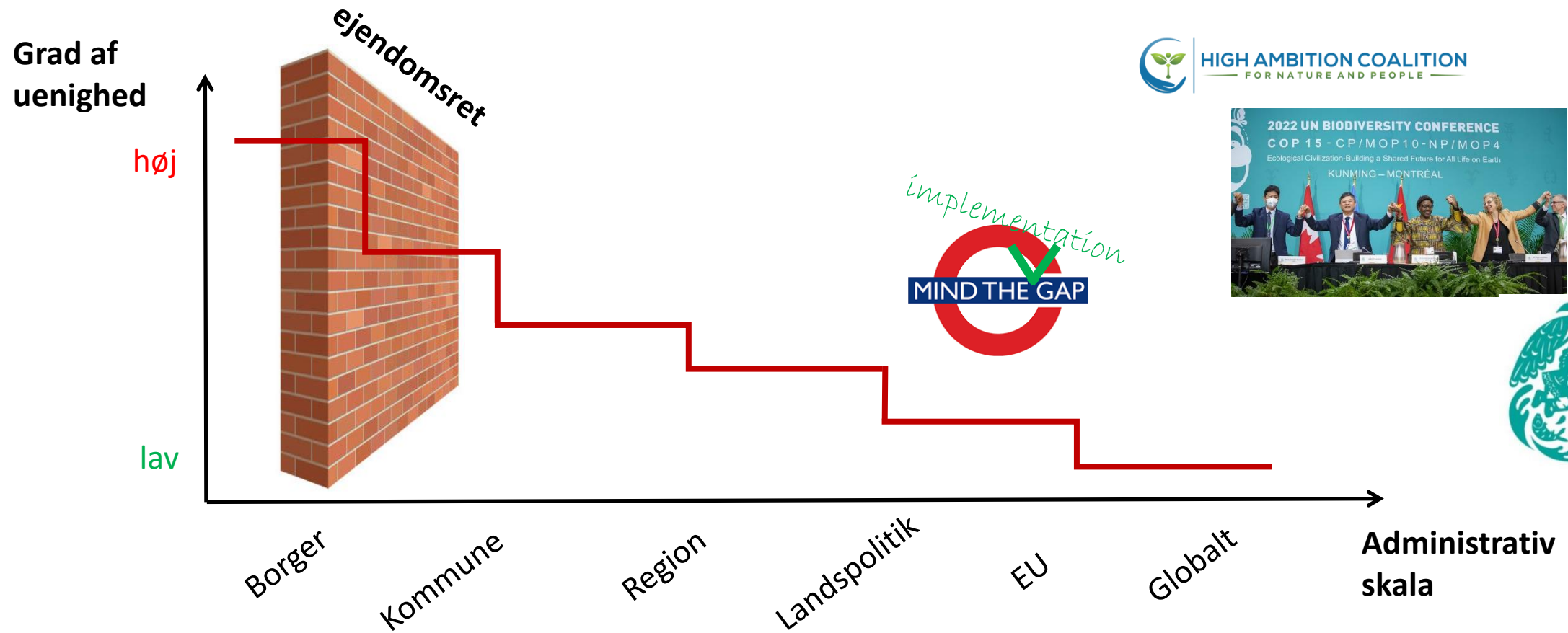
intensivt
landbrug

Et muligt bud

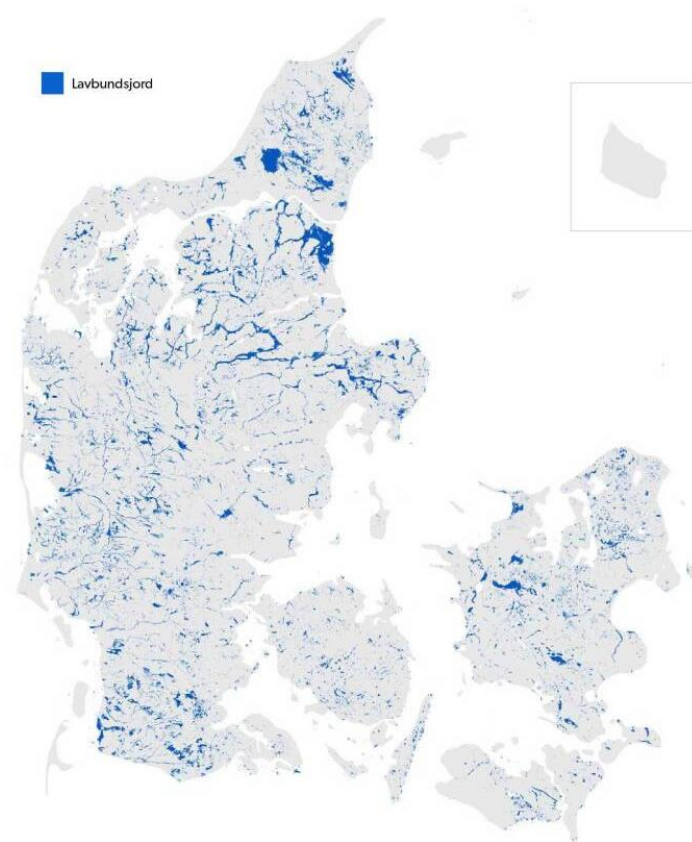

Fra konferencebegejstring til lokal virkelighed

Behovet for multifunktionel fysisk planlægning af vores landarealer

Case 1: Lavbundsjørde

Der er ialt **171.000 hektar** lavbundsjørde i Danmark svarende til 4 % af landarealet (6,4 % af det samlede landbrugsareal).

Case 2: Moesgaard vildskov

Nogle budskaber til at tage med hjem

- Vi **ikke tilfredstille alle interessenter i landskabet, alle steder**
- Presset på **naturen må antages at aftage**, når der bliver mere af den
- Hvis EU naturgenopretninglov skal fuldt implementeres i Danmark kræver det **statslige opkøb**
- Den fysiske planlægning i landskabet skal udføres i **tværfagligt samarbejde og i dialog med hele befolkningen**, ikke blot lodsejerne
- Komplexiteten af opgaven kan løses ved hjælp af **avancerede adaptive modeller**, som tager hensyn til både socioøkonomiske, politiske og globale forandringer
- Vejen til virkeliggøre den gennemgribende forandring går gennem **uddannelse og øget borgeroplysning**
- Vi skal agere både **lokalt og globalt**
- En **optimistisk tilgang** er påkrævet, hvis vi skal vinde befolkningen over

1. Opfølgning på referat fra sidste møde (d. 29. nov. 2023)
2. **Kongelunden – seneste nyt** v/Line Willacy, projektleder på udviklingsplanen for Kongelunden, samt Lotte Pape, kommunikationsansvarlig.
3. **Udfordringer i fremtidens fysiske planlægning af vores fælles natur** v/Anders Barfod, AU
4. **Status på Naturområdet / Natura 2000** v/Lene Vinther Larsen
5. **Meddelelser og orientering** v/Lene Vinther Larsen
6. **Orientering fra Rådets medlemmer**
7. Evt.

Status på Naturområdet / Skov

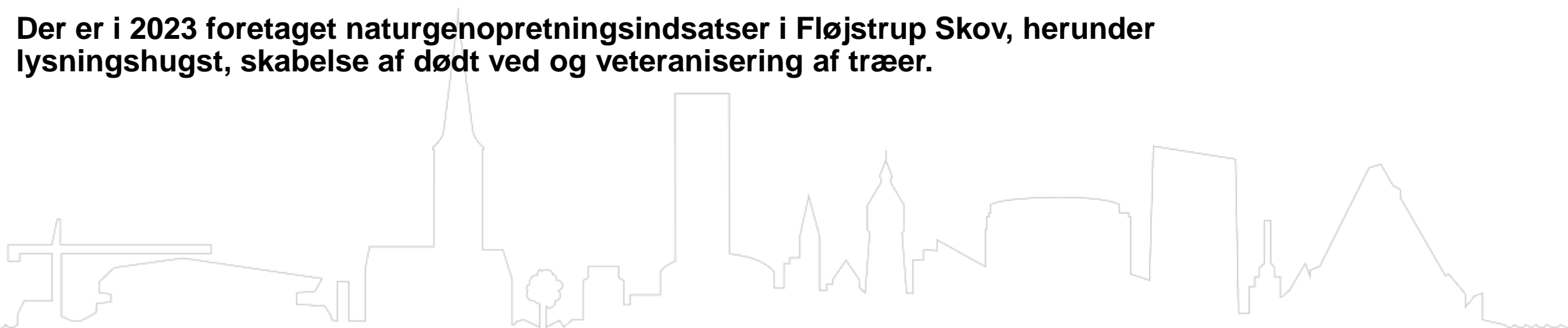
DET GRØNNE RÅD

8.000 hektar skov i 2030 – heraf forvaltes 800 ha som vildere skove med fokus på biodiversitet, flere naturlige processer og uden kommercielle produktionsinteresser

5.480 ha skov heraf er 300 ha også omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

I dag forvaltes 810 ha som vildere skov med fokus på biodiversitet og uden produktionsinteresser.

Der er i 2023 foretaget naturgenopretningsindsatser i Fløjstrup Skov, herunder lysningshugst, skabelse af dødt ved og veteranisering af træer.

Status på Naturområdet / Skov

DET GRØNNE RÅD

Alle skovrejsningsprojekter bidrager til at øge biodiversiteten

I alle projekter etableres så mange forskellige levesteder som muligt. Det naturlige vandspejl genskabes, hvorved der opstår søer, sumpe, kildevæld og våde områder.

Flere steder etableres stendynger, og der udlægges træstammer fra risikotræer, der er fældet andetsteds.

Fremadrettet arbejdes også med sandede partier og kvasdynger.

Alle tilplantningerne sker med hjemmehørende arter og flere steder hegnes til afgræsning af de lysåbne arealer.

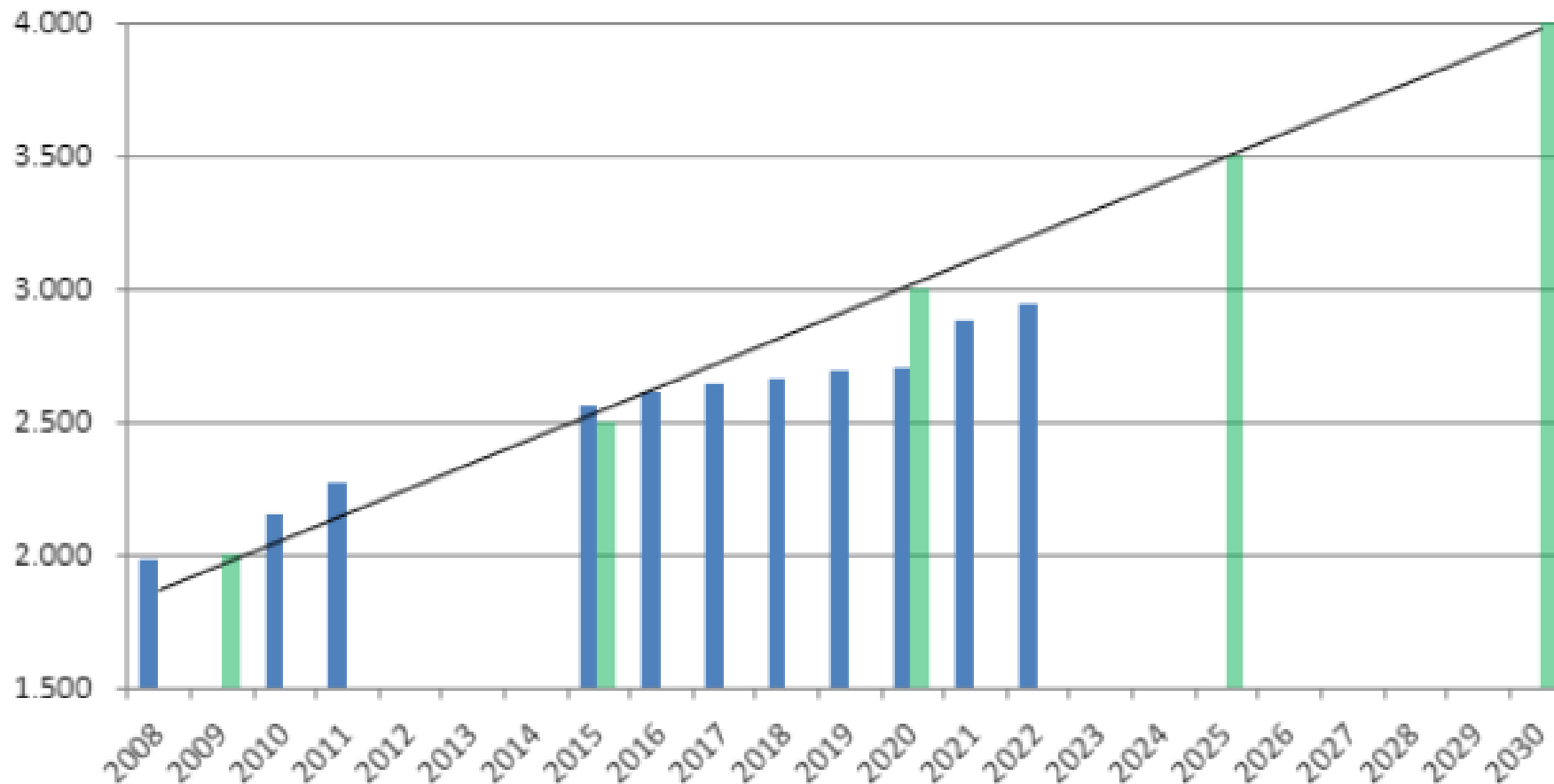

Status på Naturområdet / Mere natur

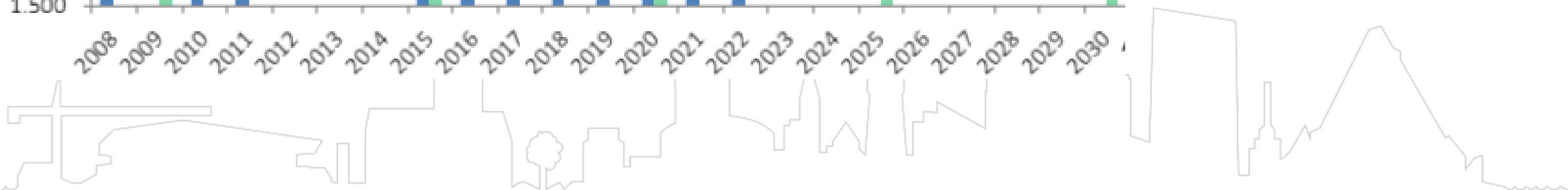

DET GRØNNE RÅD

4.000 hektar natur i 2030

2.940 ha natur
ved udgangen af 2022

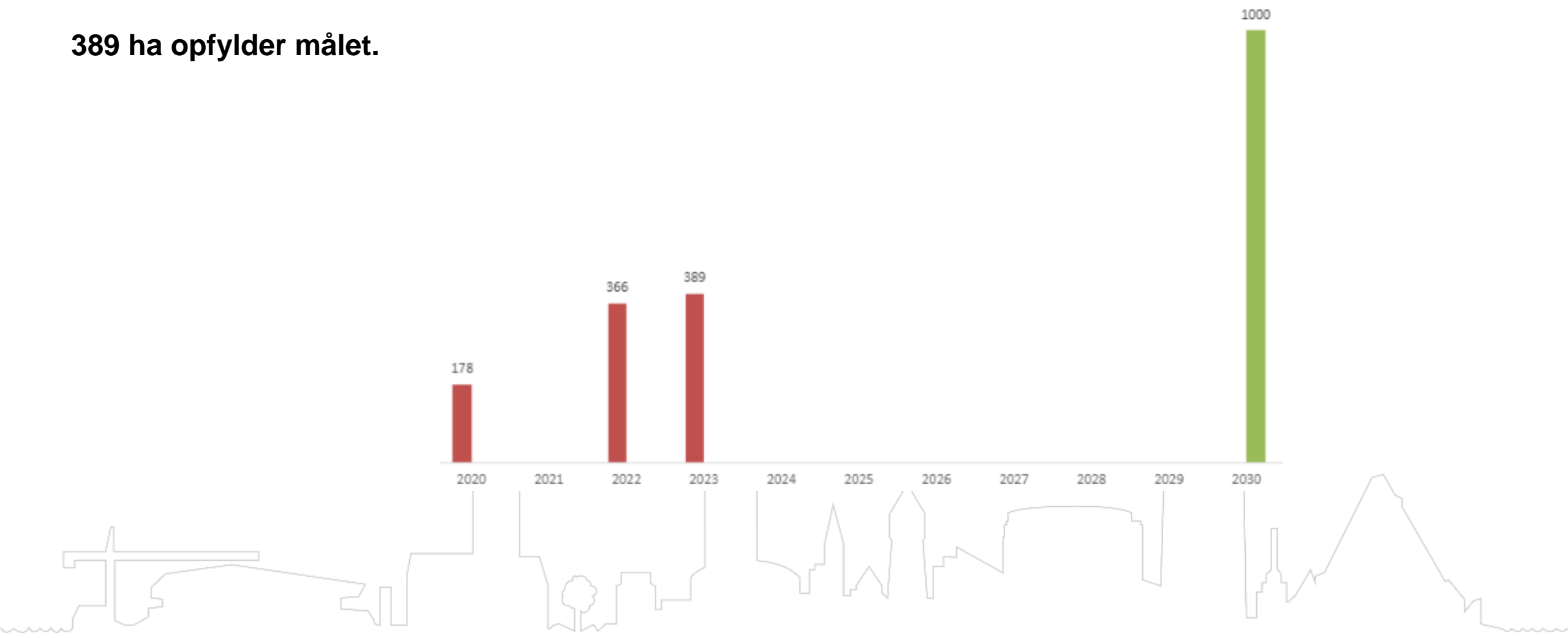
Status på Naturområdet / Selvforvaltende natur

DET GRØNNE RÅD

1.000 hektar natur er i 2030 vildt og selvforvaltende med helårsgræssende dyr.

389 ha opfylder målet.

Status på Naturområdet / Natur – hele kommunen

DET GRØNNE RÅD

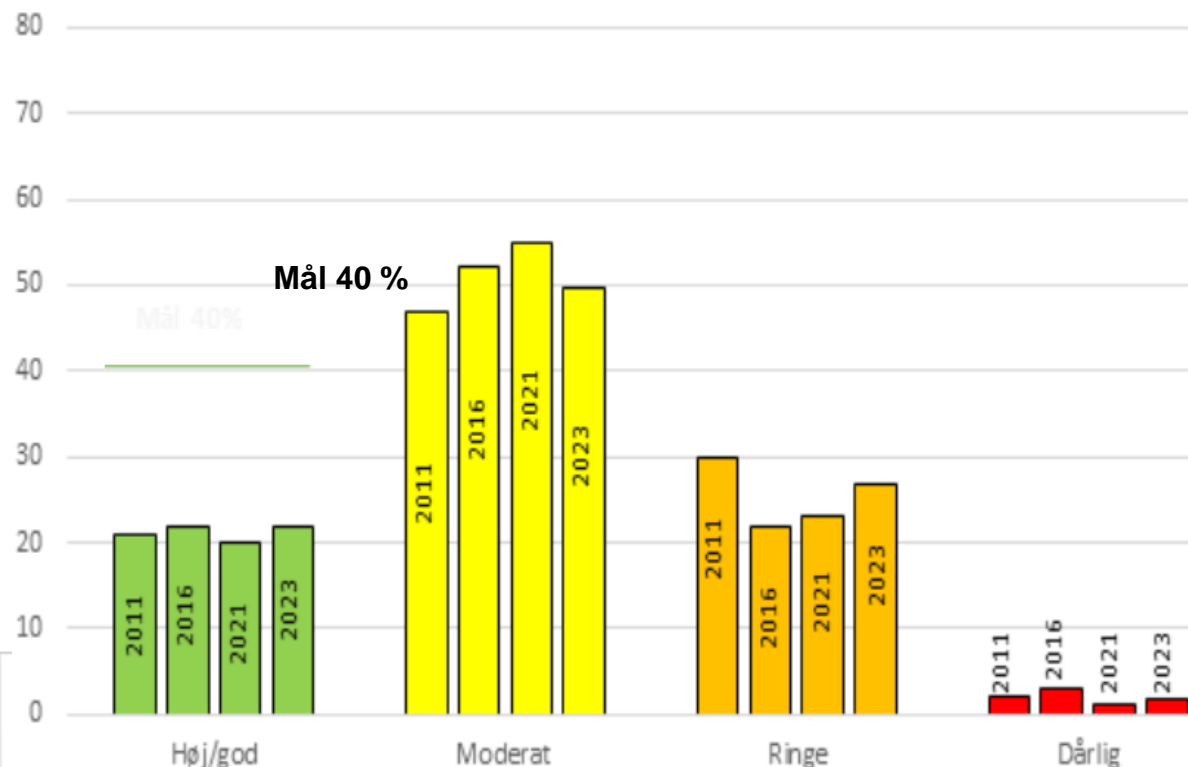
40 % af alle naturbeskyttede arealer i kommunen i 2030 har ”god til høj naturtilstand

Faktaboks – naturtilstand

Naturtilstanden er et objektivt mål for naturens kvalitet. Den beregnes på baggrund af data fra de kommunale besigtigelser. Områderne inddeles i disse 5 kategorier:

Målet er opfyldt for 22 %

Status på Naturområdet / Natur - kommunale

DET GRØNNE RÅD

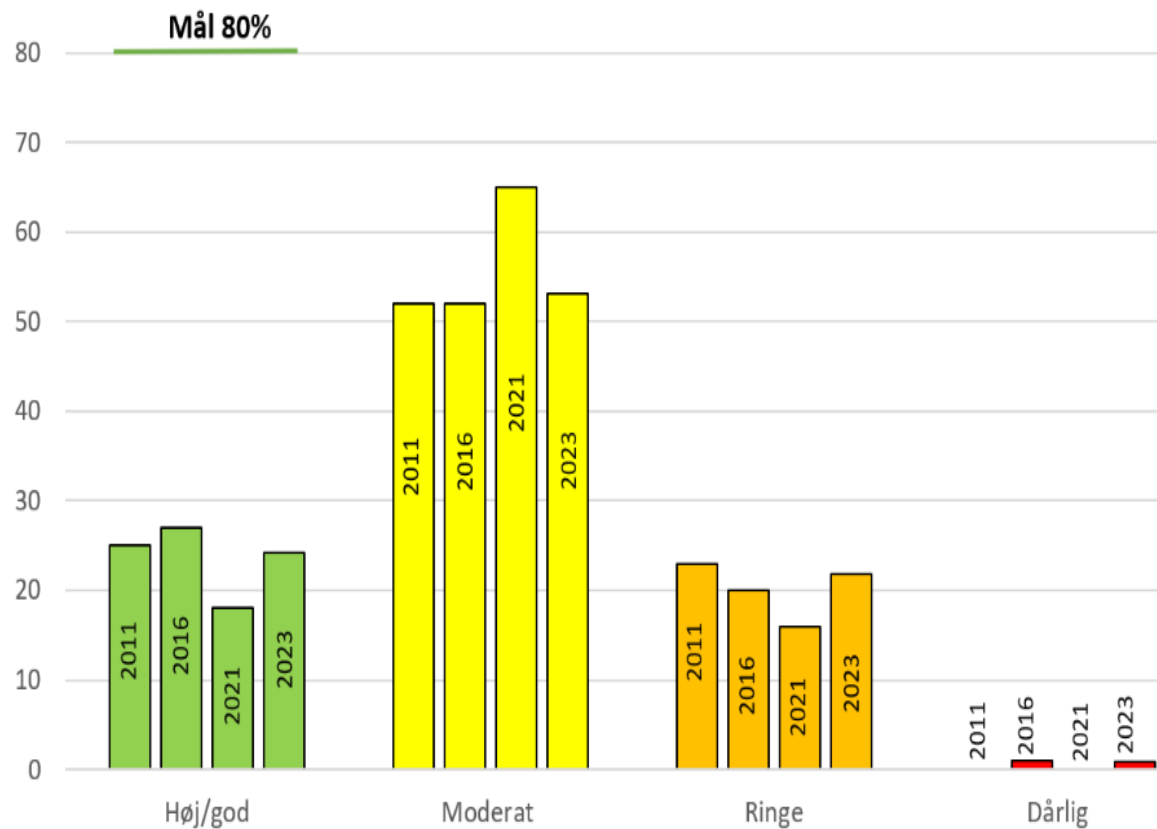
80 % af de kommunalt ejede naturbeskyttede arealer i kommunen i 2030 har ”god til høj naturtilstand”

Faktaboks – naturtilstand

Naturtilstanden er et objektivt mål for naturens kvalitet. Den beregnes på baggrund af data fra de kommunale besigtigelser. Områderne inddeles i disse 5 kategorier:

Målet er opfyldt for 24%

Projekter der her og nu bidrager til mere og bedre natur

DET GRØNNE RÅD

1. Skovrejsning

Beskytter grundvandet ved at udtage landbrugsjord af drift og etablere skov med lysåben natur og vandtilbageholdelse.

2. Udtagning af lavbundslande

Mere natur hvis arealer udgår af drift og/eller at de nationale puljer giver midler til merværdi i form af natur udenom lavbundsprojektets område

3. EU Life-projektet Urban Life Circles

Øger naturkvaliteten i Natura 2000-områderne ved Brabrand Sø og Moesgaard

4. Projekter betalt af fonde

Ekstern finansiering af naturgenopretning ved de danske naturfonde

Meddelelser og orientering

Ændring i Grønne Projekter

Seneste møde d. 29. november 2023 om Grønne Projekter.

Mulighed for at sende forslag til projekter inden d. 10. december 2023.

Den 8. december 2023 blev budget-besparelser i Teknik og Miljø vedtaget af Aarhus Byråd.

Puljen til Grønne Projekter reduceres med 250.000 kr., hvor puljen til mindre stier udgår, og den resterende pulje til naturpleje og genopretning reduceres.

Puljen er fremover på 1.15 mio. kr. til Naturgenopretning og naturpleje.

Grønne Projekter 2024 er fundet.

DET GRØNNE RÅD

Grønne Projekter 2024

3.1 Naturgenopretning og naturpleje	Beløb i kr.
3.1.1. Indsatser for Løvfrø og andre vilde arter tilknyttet vandhuller	175.000
3.1.2. Vild natur og mere af den i private naturprojekter	300.000
3.1.3. Bevar naturindholdet på private, værdifulde naturområder	420.000
3.1.4. Mere biodiversitet med sten	50.000
3.1.5. Værdifuld natur på private gravhøje – naturplejeindsatser	30.000
3.1.6. Mere biodiversitet i vandløb ved Harlev Mølle	75.000
3.1.7. Mere biodiversitet i Aarhus Kommunes skove	100.000
Sum	1.150.000

Meddelelser og orientering

Klimaplan 2025-2030

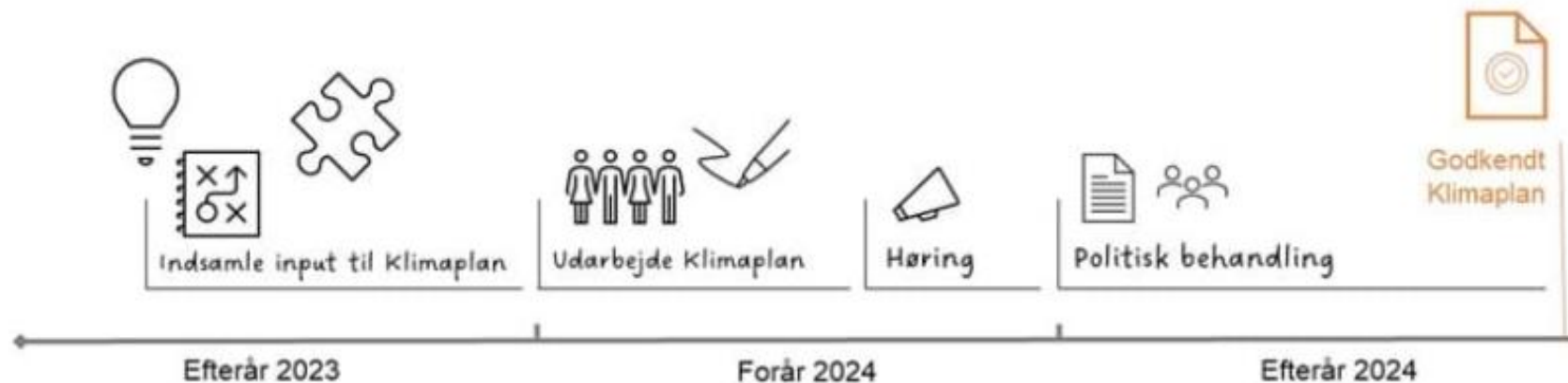
Retning og rammer for at blive en grøn, CO2-neutral by i 2030.

Hele tiden bliver vi klogere, og løbende tilpasser vi planen.

Flere hovedemner, men transport og landbrug er fortsat store emner, herunder Klimavenlig arealanvendelse med f.eks. udtagning af lavbundslande.

Landbrugs- og Industrisporet er også med Cirkulær Økonomi, fødevareværdikæder og andre mere jordnære tiltag som CO2-tjek hos landmænd.

Proces for ny Klimaplan 2025 - 2030

Meddelelser og orientering

Natura 2000 handleplaner

DET GRØNNE RÅD

Udkast til naturhandleplanerne sendes i høring i 8 uger i morgen.

Høringssvar samles og Byrådet forholder sig til høringssvarene via Indstilling til vedtagelse af Naturhandleplanerne.

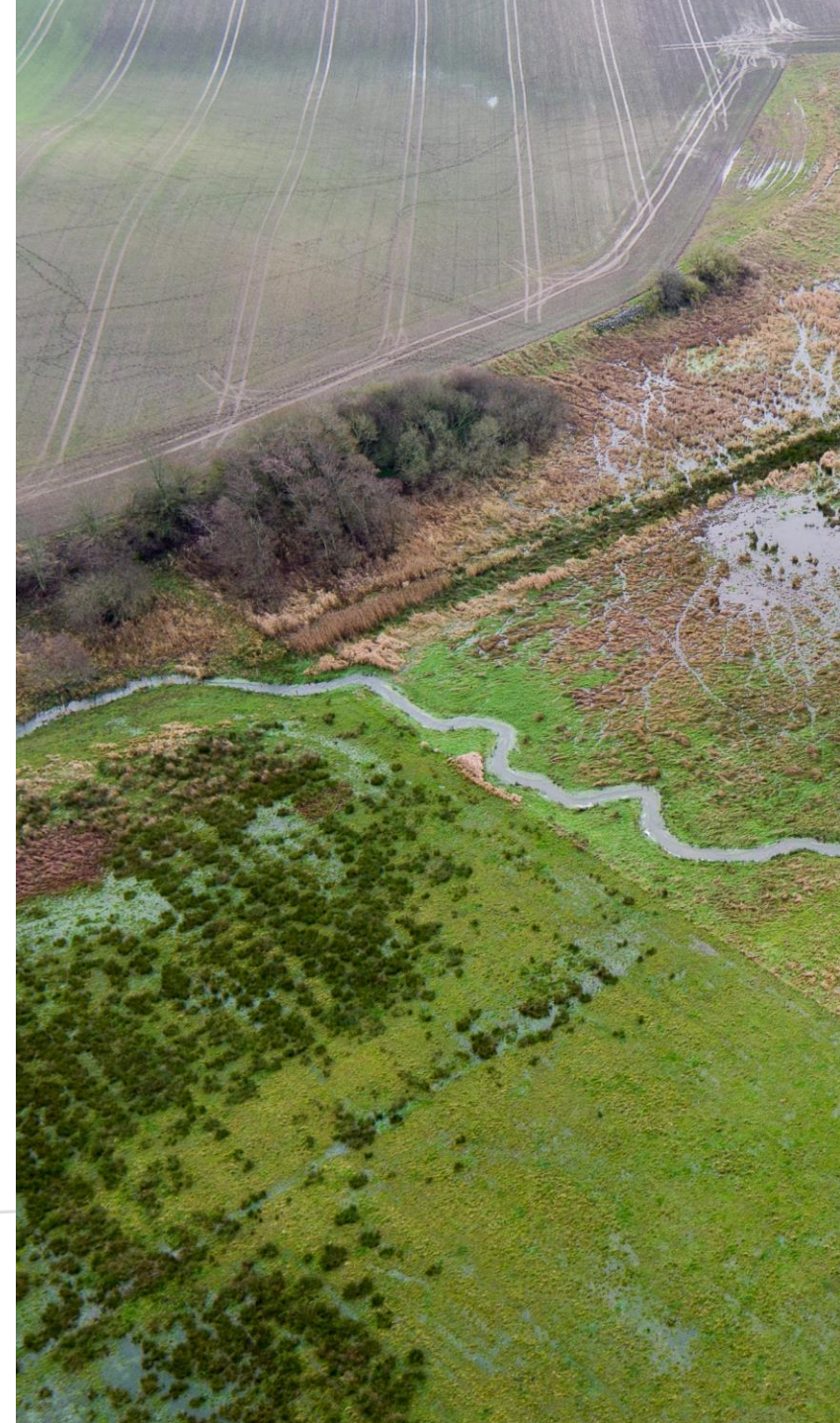

Vandområdeplaner

- Vandområdeplanerne er Danmarks plan for hvordan vi vil opnå målet om god økologisk tilstand i alle målsatte vandområder.
- Skal sikre god økologisk tilstand i søer, vandløb og kystvande i overensstemmelse med EU's Vandrammedirektiv.

Ansvarsfordeling

- Staten udarbejder vandområdeplaner (miljømål) og indsatsprogrammer.
- Kommunerne udmønter indsatsprogrammerne i praksis.
- Staten er ansvarlig for overvågningen af vores vandområder.

De økologiske parametre 1. – 3. planperiode

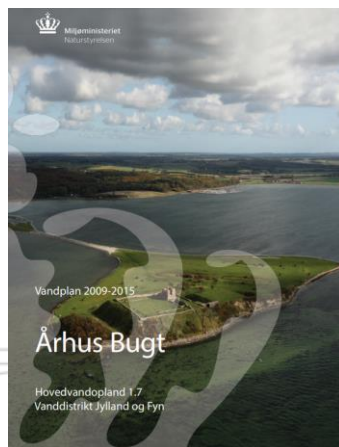
Vandplan 2009-2015: smådyr

Vandområdeplan 2015-2021: smådyr, planter og fisk

Vandområdeplan 2021-2027: smådyr, planter, fisk og bentiske alger

Vandområdeplanerne 2021-2027

Vandområdeplan 2015-2021 for
Vandområdedistrikt Jylland og Fyn
Juni 2016

Juni 2023

Vandløbsindsatser i Aarhus Kommune

- 127 km fordelt på 53 vandområder er udpeget til restaureringer i VP3.
- Indsatser består af mindre strækningsbaserede restaureringer, genslyngninger, åbning af rørlagte strækninger og fjernelse af fysiske spærringer.
- Formålet er at skabe fri passage og fysisk variation i vandløbene → bedste vilkår for at opnå god økologisk tilstand.
- Heraf 18 indsatser i grænsevandløb, som dog primært forventes løst af Aarhus Kommune.
- Flere store og komplekse indsatser, f.eks. Lyngbygård Å og Århus Å

Hvordan kommer vi i mål?

- Bedre datagrundlag, så vi kender tilstand og vi kan lave målrettede indsatser.
- Bedre økonomi til vandplanindsatser, så vi kan lave de rigtige projekter.
- Engsøer udpeges som indsatser, så vi kan få målopfyldelse for fisk i vores to store vandløbssystemer.
- Fokus på større ådalsprojekter, hvor naturlig hydrologi genskabes.
- Vi har travlt!

Program – Det Grønne Råds tur med Teknisk Udvalg

DET GRØNNE RÅD

Program for tidligere aflyst tur d. 22. maj 2023, kl. 14-17:

Kl. 14.30-16.30 Vandretur i Geding-Kasted Mose

Inkl. oplæg ved nationale aktører, med fokus på følgende emner:

- **Naturnær græsning med fokus på biodiversitet og dyrevelfærd**
– Hvorfor bruge helårsgræsning med heste og kvæg?
- **Oplæg fra Aarhus Kommune om ambitioner på naturområdet**
– Baggrund for Geding-Kasted-Tilst-området – ny og eksisterende natur bundet sammen i et over 250 ha stort naturområde.
- **Oplæg fra dyreholder og dyrlæge – med mulighed for at stille spørgsmål**
– om den daglige drift, hvordan projektet har fokus på biodiversitet og dyrevelfærd
- **HKH Marys 50 års fødselsdagsgave (nyligt besøg d. 17. maj)**
– Tiltag for Bilag IV-arter med nye vandhuller og udsætning af Løvfrø, samt diverse andre tiltag for løvfrø og markfirben.

På turen vil der desuden være rig mulighed for dialog mellem Teknisk Udvalg og Rådets medlemmer.

- **Kl. 16.30 Afgang, Geding-Kasted Mose**